

කරමය අනිවා යන
මහේගාක්ෂභව

පොතුණුවීම, ශ්‍රී ලංකා කාරුරාම වාසි,
සුජ්‍ය කුකුල්පනේ සුදුස්සී ස්වාමීන් වහන්සේ

අභ්‍යන්තර පිළියායි

මු:ව: 2555 ක් තු වප් මස
මු:ව: 2011

ප්‍රජා කුතුරුපනේ පුදයයි යෝගීන් වහන්සේගේ වෙනත් ධර්ම ගුණි

ලුද්ධ පුරාණී යථාර්ථය
හැකික දානයක් දදන විට
ලුද්ධ ප්‍රමිතාව සහ බෛජ්ඩකම
දැව්‍ය දුරු කරන්නේ මකෘජ්‍ය(ධර්ම දේශනාවක් ඇපුරින්)
දානය පාර්මිනාවක් වන්නට නම (ධර්ම දේශනාවක් ඇපුරින්)
සිංහ සැබුව (ධර්ම දේශනාවක් ඇපුරින්)
නොහිමින මරණයේ නොමියෙන අරුන් (ධර්ම දේශනාවක් ඇපුරින්)
කැළඟ විස්‍ය තීවරණ (ධර්ම දේශනාවක් ඇපුරින්)
දානගත පිදිය යුතු කැඩින විවරය (ධර්ම දේශනාවක් ඇපුරින්)
තිවහට මග සඳහ ස්ථුප (ධර්ම දේශනාවක් ඇපුරින්)
ආකල්ප සම්පත්තිය
නෙසුන්න ලුද්ධ ස්ථාන I සහ II
ඇතුළ පමාපත්ති
ඕලාච්චුරු පුරි යදන ඉවසීම

පරිගණක ආයතර සංයෝගීතය සහ පිටතවරය

රුම් Maya ගැමික්ස්,
සාලිය ජයග්‍රහණ,
1/43, සුමද්‍රිස් සිල්වා මාවත, ගොජන
දුර : 034-2264488, 071-8045230

මුද්‍රණය:

සිංහල පොත් ප්‍රකාශකයේ
144, ටෙනිව්ල් කොළඹ,
පොල්ගේතිව.
දුරකථන : 2704832, 071 4448398

මෙම් කුඩා ධරුම ගුන්ස්‍ය තුළින් පැහැදිලි කර දෙන්නට බලාපොරොත්තු වෙන්නේ කරමය අභිබ්‍රව යන ආකාරය පිළිබඳව. මූදුරුණුණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා යම්තිසි කෙනෙක් මනසින් දුබල වෙනවා නම්, මනසින් හින දින වෙනවා නම් ඒ පුද්ගලයා යටෙකාව කරම වේගය ක්‍රියාත්මක වෙනවා. යම් පුද්ගලයෙක් මානසික වශයෙන් ගක්තිමත් වෙනවද බලවත් වෙනවද ඒ පුද්ගලයාව පුළුවන් කම තියනවා කරමය අභිබ්‍රව යන්න. ඒ වගේම ඇතැම් කරම විපාක යටෙකාව ක්‍රියාත්මක වෙන්නට.

පුද්ගල ඒවිතයක් පිළිබඳව බලපාන සාධක පහක් ධීමියේ දුක්වෙනවා. ඒවාට ක්‍රියනවා නියාම ධීම් ක්‍රියලා. ඒ නියාම ධීම් පහ අතරින් කම් නියාමය සහ වින්ත නියාමය වඩා බලවත් වෙනවා. පුද්ගලයා පිළිබඳ ඕනෑම කරුණකදී මේ සාධක දෙක මුළුවම ගැනෙනවා. නමුත් සාමාන්‍ය සමාජයේ බොහෝ දෙනා මේ අතරින් කම්යට වැඩි තැනක් දිලා කරා කරන බව ක්‍රියා කරන බව ජේත්තා. "මොනවා කරන්නද ඉතිං කරුම ගෙවන්න එපායැ" "මේ අපි ලබා උපන් හැටි කමඟි" "මෙදාවය අපට වෙනස් කරන්න බැඳෙන්" "කරුම කරගෙන තියෙනව නම් විද්‍යාත්ත එපායැ" මෙවැනි ප්‍රකාශන කරන බොහෝ දෙනා හිතන්නේ කම්ය කියන්නේ කොහොම්වත් වෙනස් කළ නොහැකි සාධකයක් ක්‍රියලා. ඒක වැරදි මතයක්. අපට අවශ්‍ය නම් කම්ය වෙනස් කළ හැකියි. කරගෙන තියන කම්වල විපාකන් අඩුවැඩි කරගන්න හෝ යටපන් කරගන්න පුළුවන්. නමුත් එය රඳා පවතින්නේ වින්ත නියාමය හසුරුවන ආකාරය මතයි.

වින්තය සහ කම්මිය එකම ධාවන පරියක එකට දුවන ක්‍රිඩකයා දෙන්නේක් වගයි. දෙන්නාගෙන් දිනන්නෙ කුවේ කියලා ඇශ්‍රුවෙට් අපට කියන්න වෙන්නේ "වැඩිපුර ජවය ඇති කෙනා දිනන්වා" කියලයි. ඒ වගේ සිතු සහ කම්මිය යන දෙනෙකන් දිනන්නෙ වඩා ජවය ඇති එකයි. කම්මියේ ජවය බලය වැඩි මෙලා සිතේ බලය අඩු වුණෙන් සියල්ල යට කරගෙන කම්මිය ක්‍රියාත්මක වෙනවා. නමුත් කරමයේ බලයට වඩා සිතේ බලය වැඩි කරන්න පුළුවන් නම් කම්මිය අභිබෝ සිතට ක්‍රියාත්මක වෙන්න පුළුවන්. ඒ වින්ත බලය නිසාම ඇතැමූ කම් විපාක අඩු වැඩි කර ගන්න හෝ යටපත් කරන්න පුළුවන්. මේ පිළිබඳව බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන ලද වටිනා සූත්‍ර ධර්මයක් අංගුත්තර නිකායේ තික නිපාකයේ සඳහන් වෙනවා "ලෝක එල සූත්‍රය" නමින්.

දුබලයා තැබෙනවා

"ලෝක එල" කියලා කියන්නේ ලුණු පුපුර. ලුණු පුපුරයි කියන්නේ කුඩාම කුඩා ලුණු කැඳයක්. බුදුරජාණන් වහන්සේ කුඩා ලුණු තැබයක් උපමා කරගෙන කරන ලද දේශනාවක් නිසා මේ සූත්‍ර දේශනාව ලෝක එල සූත්‍රය නමින් හැඳින්වෙනවා. තරාගතයන් වහන්සේ මෙහිදී දක්වනවා "මහජනනි, යම්කිසි පුද්ගලයක් ඉතාම කුඩා අකුසල කරමයක් කරගෙන තියනවා. ඒ තැනැත්තාට ඒ කුඩාම කුඩා අකුසල කරමයෙහි විපාකය මහා බරපතල ආකාරයෙන් තමන්ගේ තේවිතය යටෙකාව, තමන්ගේ ආත්ම හාවය යටෙකාව ක්‍රියාත්මක වෙනවා. එහි විපාක වියයෙන් ඒ තැනැත්තා තිරයට පැමිණිලා බොහෝ දුක් විදිනවා."

නවන් යම්කිසි ශෙනෙක් එපමණ ම ඉතා කුඩා අකුසල කරමයක් සිද්ධ කරගෙන තියනවා. නමුත් ඒ තැනැත්තාට එබදු මහා විපාකයක් ඇති කරන්නේ නැහැ. දිටියධිම් වේදනීය වශයෙන්; ඒ කියන්නේ මෙලුවදීම සූජ විපාකයක් මතු කරනවා විනා මතු හවයෙහි නැවත විපාක ඇති කරන්නට සමත් වෙන්නේ නෑ. එහෙම නම් ඉන් එහා විපාකයක් පිළිබඳව කියනුම කවරේද?" කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ සිහිපත් කරනවා.

එකකොට එක හා සමාන අකුසල කරමයක් ඇතැමි කෙනෙකුට තිරයෙහි ඉපදිලා මහා දුක් විපාක ගෙන දෙන්නට සමත් ලෙනවා. නමුත් තවත් කෙනෙකුන්ට ඉතා පූජ් විපාකයක් ඇති කරලා එය යටපත් වෙලා අහෝසි වෙලා යනවා. කුමක්ද එකට තේතුව? ඒ ඒ පුද්ගලයාගේ අල්පේශාකා මෙහේගාකා හාවයයි ඒ සඳහා බලපාන ප්‍රධාන සාධකය.

යමිකිසි කෙනෙක් අල්පේශාකා නම් ඒ පුද්ගලයා ඉතා කුඩා අකුසල කරමයක් කරගත්තා වුණන් එය මහා විපාක ඇති කරලා මහා දුක් ඇති කරන්නට සමත් ලෙනවා. යමිකිසි කෙනෙක් මෙහේගාකා නම් ඒ නැතැත්තා එබදුම යම් අකුසල කරමයක් සිද්ධ කරගෙන තිබුණන් එය දිවියිච්චීම වේදනිය වශයෙන් ඉතා කුඩා විපාකයක් ඇති කරලා අහෝසි වෙලා යනවා විනා මතු හවයේ මහා විපාකයක් ඇති කර දෙන්නට සමත් වෙන්නේ නෑ.

වතුර බහින්නේ මිටි තැනින්

මෙහෙම කියනකොට කෙනෙකුට හිතෙන්න පුළුවන් "අපි මෙපමණ කාලයක් හිතාගෙන හිටියේ අනින් මොනවා නැතන් කරමයලන් නැමු දදනාටම සාධාරණව විපාක දෙනවයි කියලා. දැන් බැඳුවහම කරමයන් ලොකු ලොකු මිනිස්සුන්ට එක විදිහකට, පොඩි පොඩි මිනිස්සුන්ට තව විදිහකට ද විපාක දෙන්නේ" කියලා හිතෙන්න පුළුවන්. සාමාන්‍ය සමාජයේ කතාවක් තියනවා "මිටි නැතින් තමයි වතුර බහින්නේ" කියලා. මොනවා කරන්නද ඉතින් නැමුදෙයක්ම අපේ කර පිටින්ම තමයි යන්නේ කියලා මොහෝම දුක්මුසු ජ්වලාවයෙන් කියන ආකාරය විටින් විට අපට ඇතෙනවා. එහෙම කියන්නේ කුමක් තිසාද? මිටි තැනින් වතුර බහින එක අසාධාරණයි විශේ නැගීමකින් තමයි ඒ අය එහෙම කතා කරන්නේ. අපි එය සාධාරණයි කියලා හිතුවන් අසාධාරණයි කියලා හිතුවන් මේ ලෝකය තුළ විශ්ව ටිරමතාවයන් ත්‍රියාන්මක වෙන රටාව වෙනස් වෙන්නේ නැහැ.

අපි මේ ලෝකය තුළ ණවන් වෙදි දුක් අවු කරගෙන සැප එැඩි කරගෙන නිවත් වෙන්න නම්, මම නැමැති නැටියට

මම අකැමති ගැටියට ලෝකය විනිශ්චය කරනවා වෙනුවට මේ විශ්ච ධර්මනාවයන්හි පොදු සිද්ධාන්තය කුමක්ද, ඒ පොදු විශ්ච ධර්මනාවයන් ක්‍රියාත්මක වෙන්නේ කොහොමද කියලා වටහා ගෙන ක්‍රියා කිරීමයි වඩා අවශ්‍ය වෙන්නේ. ඒ නිසා ගම්කිසි කොනොක් ධර්මානුධිර්ම ප්‍රතිපත්තියෙහි ගැඹුරට යාමට නම්, ලෝක ධර්මනාවයන් අභිජනා යාමට නම් මේ විශ්ච ධර්මයේ ක්‍රියා කාරිත්වය මැනවින් අවබෝධ කර ගැනීම අවශ්‍යයි. ඒ නිසා මිටි තැනින් වතුර බැඩිමට අකමක් විම කෙමෙයි කළ යුත්තේ, මිටි තැනින් වතුර බහින මේ ධර්මනාවය කුමක්ද, ඇයි ද මිටි තැනින් වතුර බහින්නේ කියලා හඳුනා ගැනීමයි.

මුදුරුණන් වහන්සේ මේ සූත්‍රයේදී දක්වන්නේ අල්පේශාකා පුද්ගලයාට, මනසින් හින දින පුද්ගලයාට කරම විපාකය බිරුපතල ආකාරයෙන් විපාක දෙනවා. නිරයෙහි උපදේශවලා මහා දුක් විපාක ඇති කර දෙන්නට සමත් වෙනවා. නමුත් මනසින් ගක්තිමත් මූල්‍යෙන්ගාකා පුද්ගලයාට එබදු මහා විපාකයක් ඇති කර ඇශ්‍යන්නට සමත් වෙන්නේ නැ.

මෙහිදී අවධාරණය කරන ප්‍රධාන කාරණය තමයි මිටි තැනින් වතුර බහිනවා නම් කුමටද මිටි වෙන්නේ? අල්පේශාකා පුද්ගලයා මැඩිගෙන කරම විපාකය මහා දුක් ඇති කරනවා නම් තමන් කුමටද අල්පේශාකා වෙන්නේ? මෙන්ගාකා වෙන්නට ගක්තිමත් වෙන්නට නැගී සිවින්නට ඕනෑම කොහොතුන්ට පුළුවන්. එසේ නැගී සිවින්නට පුහුණු කළයුතු ධර්මනා මොනවද කියන බවත් මේ ලෝක එල සූත්‍රයේදී තරාගතයන් වහන්සේ දක්වනවා.

ඉතු පුපුර

මේ කාරණය පැහැදිලි කරන්නට, වඩා තහවුරු කරන්නට තරාගතයන් වහන්සේ කුඩාම කුඩා ලුණු කැටයක් උපමාවට ගන්නවා. ඒ නිසයි මේ සූත්‍ර දේශනාව ලෝක එල සූත්‍රය තමන් දැක්වෙන්නේ. තරාගතයන් වහන්සේ මිනුන් වහන්සේලාගෙන් විමසනවා "මහමෙන්, ඉතාම කුඩා ලුණු පුපුරක් එහෙම නැත්තම්

ප්‍රංචිම ප්‍රංචි ලුණු කැටයක් අරගෙන බදුනක ඇති කුඩා ජල බිඳකට අර ලුණු කැටය දමනවා. මහඟෙනි, වික වේලාවකින් කුමක් සිදුවේදී?" හිස්සූන් වහන්සේලා පිළිතුරු දෙනවා "ස්වාමීනි ලුණු කැටය දිය වෙලා යනවා." "මහඟෙනි, ඒ ජලයට කුමක් වේදී?" "ස්වාමීනි බුදුරජාණන් වහන්සේ, ඒ ජලය සේවල්පය ලුණු රස බවට පත් වෙනවා. රේලගට බුදුරජාණන් වහන්සේ විමසනවා "මහඟෙනි, යමිකිසි කෙනෙක් ඒ ප්‍රමාණයේම කුඩා ලුණු කැටයක් අරගෙන තිහින් ගෙට දානවා. වික වේලාවක් යන කොට ලුණු කැටය දිය වෙලා යනවා. මහඟෙනි, ගංගා ජලය ලුණු රස බවට පත් වෙනවාද නැදීද? "ස්වාමීනි බුදුරජාණන් වහන්සේ, ග දිය එබදු කුඩා ලුණු කැටයකින් ලුණු රස බවට පමුණුවන්නට ප්‍රථමන් තමක් නැ."

රේලගට බුදුරජාණන් වහන්සේ විමසනවා "මහඟෙනි, ඒක හා සමාන ලුණු කුට එකින් එකක් ජල බදුනෙහි තිබුන සේවල්ප ජලය ලුණු රස බවට පමුණුවන්නට, ඒ ජලයේ ප්‍රකාශී ස්වභාවය විකාශී කරලා විපරින කරන්නට සමත් වුනා. තමුන් එබදුම ලුණු කැටයක් ගෙට දැමු විට ඒ ග දිය විපරිත කරන්නට විකාශී කරන්නට ඒ ලුණු කැටය සමත් වුනේ නැ. "මහඟෙනි, කුමක් නිසාදී? එක හා සමාන ලුණු කැට දෙකක් දෙයාකාර අවස්ථාවකදී දෙයාකාර ප්‍රතිඵලයක් ඇති කළේ? බදුනේ තිබුන සේවල්ප ජලය ලුණු රස බවට පැමිණෙන්නටත් ගංධිය ලුණු රස නොවෙන්නටත් හේතුව කුමක්ද?" හිස්සූන් වහන්සේලා පිළිතුරු දෙනවා "ස්වාමීනි බුදුරජාණන් වහන්සේ, බදුනෙහි තිබුන ජලය ඉනා සේවල්පයයි. ජලය සේවල්පය නිසා, අල්පේශාක්‍ය හාඩය නිසා තමන්ගේ තත්ත්වය යෙක ගන්නට බැරිපූනා. බාහිරින් පැමිණුන ඉතා කුඩා බාධිකයෙන් තමන් විපරින වෙලා විකාශී වෙලා තමන්ගේ තත්ත්වය විනාග කර ගන්නා. තමුන් ස්වාමීනි බුදුරජාණන් වහන්සේ, ගංගාවෙහි ජල කද සුවිශාලයි. එය මහේශාක්‍යයයි. ඒ නිසා ස්වාමීනි ඒ ග දියට එබදු ලුණු කැටයක් තබා රට වඩා මහත් වූ ලුණු කදක් දැමීමත් ඒ ගංගා ජලය සහමුලින්ම ලුණු රස බවට පමුණුවන්නට කෙනෙක් සමත් වන්නේ නැ.

මූදුරප්පුගේ වහනස් දේරනා කරනවා "මහගෙනි, අන්ත ඒ වගේ තමයි අල්පේශාකා පුද්ගලයා, ගුණයෙන් හිත මානසික ගක්තියෙන් හිත දින මූ පුද්ගලයා තමන් සතු ඉතා කුවා අකුසල කරමයෙනුත් මහා දුක් ඇති කර ගෙන සසර ගමන් අප්‍රමාණ දුක් පිටිවා වලට හාජකය වෙනවා. නමුත් යම්කිසි කෙනෙන් මනසින් ගක්තිමත් නම් මහේශාකා නම් ගුණ තුවණීන් පිරිපුන් නම්, යම් හේතුවක් නිසා එබදු පුද්ගලයා අතින් අකුසල කරමයෙක් පිදු වෙලා තිබුනත්, එය දිවියධිම්ම වේදනීය වශයෙන් සූජ විපාකයක් ඇති කරනවා විනා මහා විපාකයක් ඇති කරලා ඒ තැනැත්තා යට කොට ත්‍රියාත්මක වෙන්නට සමන් වෙන්නේ නැ. එහෙමත් අල්පේශාකා පුද්ගලයා යටකොට කරම ගක්තිය ත්‍රියාත්මක වෙනවා. මහේශාකා පුද්ගලයා තමන්ගේ මානසික ගක්තිය කුලින් කරම වේගය යටකොට ත්‍රියාත්මක වෙනවා.

අල්පේශාකා / මහේ ගාකන

මේ අල්පේශාකා මහේශාකා තියන වෙන දෙන ආශේහන කොට කෙනෙකුට හිතෙන්ත්ව පුළුවන් හෝතික වශයෙන් ඇතිවන යම් තත්ත්වයක් පිළිබඳව. නමුත් යම්කිසි කෙනෙක් ධහයෙන් බලයෙන් හැකියාවන්ගෙන් දැන උගත් නම් වලින් තිලකල වලින් පිරිස් බලයෙන් ඇති කර ගන්නා මහේශාකා බව පිළිබඳව නොමෙහි මේ සූත්‍රයේදී විග්‍රහ කෙරෙන්නේ. ඒ තියන කාරණ යම්කිසි මහේශාකා බවක් ඇතිවන්නට කරුණු වෙනවා. සසර් කරන ලද පුණු විපාකයක් වශයෙන් කෙනෙකුට එබදු බාහිර මහේශාකා බවක් ඇතිවන්නට පුළුවන්. නමුත් ඒ බාහිරින් ඇති වෙන්නාවූ මහේශාකා බව පමණක් කරම වේගය අහිඛවා යන්නට ප්‍රමාණවත් වෙන්නේ නැ. ඒ තිසා තමයි ජන වහැරේ තියෙන්නේ "රුතුම් කළත් කළකම් පලදුනවයි" කියලා. රුතුම් කරනවා කියලා කියන්නේ හොතික වශයෙන් ලැබිය යුතු, බාහිර වශයෙන් ලැබිය යුතු මහේශාකා හාවයෙන් පිරිපුන් පුද්ගලයෙක්. නමුත් ඒ හොතික මහේශාකා හාවය තිබුනා වුනත් ඒ පුද්ගලයාට කරන ලද කරමයන්ගෙන් ගැලවෙන්නට පුළුවන් කමන් නැ මානසික මහේශාකා බව නැතිනම්.

ලේ නිසා මේ සූත්‍රයේදී පැහැදිලි කරන්නේ ආධ්‍යාත්මික වශයෙන්, මානසික වශයෙන් යම්කිසි කෙනෙක් මහේෂාක්‍රාන්තිය පුරුෂු පුහුණු කර ගෙන්නවා නම් ඒ තැනැත්තාට කළ කම් අභිබ්‍රාන්තිය පුරුෂු කරන්නට පුරුෂු. කරම ගක්තිය ලෙහා දීමන්නට පුරුෂු. එතැන්ම ගෙනෙකුට හිගෙන්න පුරුෂු; එහෙනම් මුගල් හාමුදුරුලා සංඝිම්‍යාන් අනර අගනැත්පත් වන තරමට මහා දියුණු කරලත්, බුදු හාමුදුරුලා සම්මා සම්බුද්ධියේ විය තෙක් මහා දියුණු කරලත් උන්වහන්සේලාට අකුරල කම් විපාක දුන්නෙ ගොහොමද කියලා. අර්හත්වයට පත් වෙනවා කියන්නේ අවධාරණයේ, ඇලීම හා ගැටීමන් සම්පූර්ණයෙන් ප්‍රහාණය කිරීමයි. එබදු කෙනෙකුට කුගල කම්ය පමණක් මට විපාක දෙන්න මින අකුරල කම්ය විපාක නොදී වලක්ලා ගෙන්න මින කියන අවශ්‍යතාවයක් මතු වෙන්නෙ නැහැ. කුගලකම් විපාක දුන්නත් අකුරල කම් විපාක දුන්නත්, ඒ දෙකම විපාක නොදුන්නත් උන්වහන්සේලාට ගැටුවා නැහැ. ඒ පිළිබඳව සියල් අභ්‍යන්තර අභ්‍යන්තර පිරින නිසා සේතු මතුවන මතුවන ආකාරයට එලය මතුවෙන්න ඉඩහැරලා නිහා වෙනවා.

නමුත් ලොකික ණවින ගත කරන අයට දුක් අඩුකරගෙන සැප පැඩි කරගෙන ජීවත් වීමටත්, කම්ය අභිබ්‍රාන්තිය ක්‍රියාත්මක ලබමින් අර්හත්වයට පැමිණීමටත්, කම්ය හා කම් විපාකය හසුරුවා ගැනීමේ හැකියාව තිබේ යුතුයි. එසේ කම්ය හසුරුවන්න හෝ අභිබ්‍රාන්තිය මේ ලේඛන එල සූත්‍රයේදී පැහැදිලි කරන්නේ. එහෙම නම් අපර මෙහිදී විශේෂයෙන් පැදුගත් වන්නේ, "භකාහොමද කෙනෙක් මහේෂාක්‍රාන්තිය වෙන්නේ?" කියන කරුණ පිළිබඳව අපදානය ගොමු කිරීමයි. මේ සූත්‍රයේදී තථාගතයන් එහෙම දැක්වනවා එසේ මහේෂාක්‍රාන්තිය වෙන්නට සාධික වන කරුණු හතරක්. ඒ කරුණු හතර මැහැවින් පුරුෂු පුහුණු කිරීමෙන් පුද්ගලයෙකුට මහේෂාක්‍රාන්තිය වෙන්න පුරුෂු.

මහේෂාක්‍රාන්තිය වීමට

මහේෂාක්‍රාන්තිය වීම සඳහා තථාගතයන් වහන්සේ දක්වන කරුණු හතර තමයි

1. කාය හාවනාව	3. වින්න හාවනාව හා
2. ශීල හාවනාව	4. පස්ස්සු හාවනාව.

හාවනාවයි තියනමකාවම් බොහෝ ගැනුම සිහිපත් වෙන්නේ වාචිවලලා ඉදෑගතා කඩුල් දෙක නමාගතා ඇත්දෙක නමාගතා මකාන්ද තකුලින් තියාගෙන මාගයැල්වී කරන කඩුන්නත් පිළිබඳව. නමුත් ඒක එකතුරා ඉරියවිවත් පමණයි. හාවනාව තියන එක ඒ ඉරියවිවත් කරන්නත් පුරුෂන්. වෙනත් ඉරියවිවතින් අවශ්‍ය නම් කරන්නත් පුරුෂන්. නමුත් අපි ප්‍රධාන වගයෙන් හඳුනා ගන්නට මින ඉරියවිව කුමක් මුනත් හාවනාව තියලා කියන්නේ කුමක්ද? හාවනාව කියන්නේ වැඩිමයි. යමිකිසි පුද්ගලයෙකුගේ සින ගත වඩින්නට පුරුෂන් නම් එය හඳුන්වනවා හාවනාවයි තියලා. අපි සමර් හාවනා විද්‍රෝහනා හාවනා අදි තොයෙක් ආකාර හාවනා ප්‍රමෙන්දෙන් ඉගතා ගතා තියනවා. මූදුරුණන් වහන්සේ මේ ලෝෂ එල සුනුයේදී සතර ආකාර හාවනාවක් පිළිබඳව පැහැදිලි කරනවා.

පළවෙනි හාවනාව තමයි කාය හාවනාව. ගැලවෙනි හාවනාව ශීල හාවනාව. තුන්වෙනි හාවනාව වින්න හාවනාව. හතරවෙනි හාවනාව පස්ස්සු හාවනාව. මේ සතර ආකාර හාවනාවන් මැනවින් පුහුණු කරනවා නම් තැවත තැවත පුහුණු කරනවා නම් ඒ තැනැත්තා මහේගාක්ෂ පුද්ගලයෙක් වෙනවා. කරමය අහිඛවා යා හැකි, කරම විපාක මැඩිපැවැත්ටිය හැකි පුද්ගලයෙක් බවට පත් වෙනවා. නමුත් යමිකිසි කෙනෙක් කාය හාවනාවෙන් හින වෙනවා නම්, ශීල හාවනාවෙන් හින වෙනවා නම් පිරිහෙනවා නම්, ඒ විශේෂ වින්න හාවනාවෙන් පිරිහෙනවා නම්, පස්ස්සු හාවනාවෙන් පිරිහෙනවා නම් ඒ තැනැත්තා මානසික වගයෙන් අඩු දුබල හින දින පුද්ගලයෙක් බවට පත් වෙනවා. ඒ තැනැත්තා යටෙකාට කරම වෙිය ක්‍රියාත්මක වෙනවා. ඉතා සුරු කරමය පවා මහා විපාකයෙක් ඇති කරනවා. හරියට අර කුඩා ජල බිඳ පුංචි ප්‍රාණ කැටයකින් විකානි කරලා ප්‍රාණ රස බවට පත් කළා සේ. ඒ ජලයෙහි තිබුණු මිහිරි බව යක ගන්නට ඒ ජලය සමන් ප්‍රමෙන් තැ. කුඩා බාධකයෙන් මුනත්, කුඩා බලපැමකින්

වුනත් විකාති පුණේ කුමක් නිසාදී? තමන් අල්පේශාකා නිසයි. අන්න ඒ වගේ යමිකිසි පුද්ගලයෙක් අල්පේශාකා වෙනවා නම් ඒ තැනැත්තා බාහිරින් පැමිණෙන සූජ බාධකයකින් පවා විකාති වෙනවා. තමන් සතු කුඩා අකුසල කරම විපාකයෙන් පවා මහා දුක්ඛ විපාකයක් ඒ තැනැත්තාට හිමි වෙනවා.

අවශ්‍ය නම් කෙනෙකුට මේ දුබල කත්වයෙන් තැඟි සිටින්නට පුළුවන්. ඒ සඳහා පුහුණු කළපුතු කරුණු යතර තමයි බුදුරජාණන් වහන්සේ මේ ලෝනේල සූජයේ දක්වන්නේ. එහි පලමුවැන්න කාය භාවනාවයි. කාය භාවනාවයි කියන්නේ කය වච්චනවා. කය පුහුණු කරනවා. කය වච්චනවා කියලා කියන්නේ කැම කාලා විටමින් වර්ග පානය කරලා නොයෙක් අහ්‍යාස කරලා අයෝමය පුරුෂයන් වගේ තමන්ගේ කය වච්චන ගන්නවා කියන එක නොමෙයි. ඒ අය කරන්නේ ගරිර මාරුය වච්චන එකයි. බුදුරජාණන් වහන්සේ මෙහි දක්වන්නේ කාය භාවනාව හැරියට සුදුසු තැන සුදුසු ආකාරයෙන් කය සංවර කරගත්තට පුහුණු විමයි. සුදුසු තැන සුදුසු ආකාරයෙන් කය හසුරුවා ගන්නට යම් කෙනෙකුට පුළුවන් නම් ඒ තැනැත්තා කාය භාවනාවෙන් යුත්තයි කියලා කියන්නට පුළුවන්.

කයේ සංවරය

අපි සිතමු පැයක් පමණ ටෙවලා එංඩි වෙලා ධිරුම්ග්‍රෑවණය කරන කොට එහාට ඔමනාට ඇශ්‍රිරන්නේ තැනුව නැලියන්නේ තැනුව කෙදිරී ගාන්නේ තැනුව නිස්කලුංකව පුරුණ අවධානය ධිරුම්ග්‍රෑවණයට යොමු කරගෙන කය එක් ආකාරයකින් පවත්වා ගන්නට අපි කය පුහුණු කරලා කියනවා නම්, එපමණකට ඒ තැනැත්තා කාය භාවනාවෙන් යුත්තයි කියලා කියන්නට පුළුවන්. යමිකිසි යහපත් කටයුත්තක් සඳහා අපට සැහෙන වෙලාවක් හිටගෙන ඉන්න පුණෙක් අපට පුළුවන්ද විපරිත නොවී කය ඒ ඉරියවිවෙන් පවත්වා ගන්නට. යම් අත්‍යාවශ්‍ය යහපත් කටයුත්තක් සඳහා සැහෙන දුරක් අපට පයින් යන්නට පුණෙක් අපට පුළුවන්ද කය ඒ ආකාරයෙන් හසුරුවා ගන්නට. මෙසේ සුදුසු තැන සුදුසු

ආකාරයෙන් කය හසුරුවා ගන්නට ප්‍රථමන් හැකියාව කාය හාවනාවයි කියලා සඳහන් කරනවා. මේ අඩි සඳහන් කළේ එහි ප්‍රාථමික අවස්ථාවයි.

තවත් ගැඹුරප යනැකාට ආවේග හමුවේදී පුද්ගලයාට කය සංපුන් කර ගන්න සංවර කර ගන්නට ප්‍රථමන් හැකියාව කාය හාවනාවයි. ඒ කියන්නේ පුද්ගලයාට විවින් විට නොයෙකුත් මනේ ආවේගයන් මතු වෙනවා. ද්‍රේවියය තෙක්දය ඒ වගේම පසු තැබීම ගෝකය රාගය වැනි ආවේගකාරී මනේහාවයන් නිසා කය විකාශී වෙනවා. එබදු අවස්ථාවන් හිදී පුද්ගලයා සමන් වෙනවා නම් තමන්ගේ කය නිසි ආකාරයෙන් සංවර කර ගන්න, ඒ තැනැත්තා කාය හාවනාවෙන් යුත්තයි කියලා හඳුනා ගන්නට ප්‍රථමන්.

සාමාන්‍යයෙන් තමන්ගේ කටයුතු කරගන්නවත් ගක්තිය තැනි පුද්ගලයෙක් මූල්‍යන් කරන මතු මූල්‍යනාම, ආවේග මතු මූල්‍යනාම දෙනෙකුවත් අල්ලා නවත්වන්නට බැරි කරම් මහා ගක්තියක් ඇතුව ක්‍රියාත්මක වෙන හැටි සමහර විට අපට ජේනවා. ඒ කුමක් නිසාදී? අර මහස තුළින් ඇති කරන්නාපු ආවේගකාරී ස්වභාවයෙන් කය විකාශී කරනවා. මාංග ජේඩි තද කරනවා. ලේ ගමන විකාශී කරනවා. ආය්චාස ප්‍රෘත්වාසය විකාශී කරනවා. මේ සියල්ලක්ම නිසා ගෙරයේ යම්කිසි දරදු ද්‍රව්‍ය ද්‍රව්‍ය ස්වභාවයක් ඇති වෙනවා. මේ ස්වභාවය ඒ පුද්ගලයාට පාලනය කර ගන්නට බැරි වුනෙක් බොහෝ අකුසල කරම කර ගන්නට ජේතුවක් වෙනවා. අන් අය සමඟ ද්‍රව්‍ය ඇති කර ගන්නට, ගැටුම් ඇති කර ගන්නට ඒ වගේම සත්ව සාතනයට පෙළුමෙන්නට ගොලාහල කර ගන්නට, ඒ කය සංවර කර ගන්නට බැරි එම ජේතුවක් වෙනවා. ඒ නිසාම සමාජයෙන් අප්‍රාද විදින්නව හිසේ යන්නට ඒ වගේම අන් අයගෙන් ගුරි කන්නට අන් අයගෙන් මැරුම් තන්නට ඒ තැනැත්තා පසුව්ම සකසා ගන්නවා. අකාලයේ මැරෙන්නට ජේතුවෙන ඉතා කුඩා අකුසල කරමයක් ඒ තැනැත්තා සතුව තිබුනා නම් එය සැනෙකින් මතුවෙලා ජ්‍යෙනිය විනාශ කරන්නට කරම් මහා විපාකයක් ඇති කරනවා. අර තමන්ගේ

කය සංවර කර ගන්නට බැඳීම, ද්‍රව්‍යිකර කය නිසා අන් අය සමග ආරමුල් ඇති කර ගන්නට යාම නිසා කාගේ හරි වෙති පහරකට පිහිය ඇණුමකට වස විසකට ලක්වෙලා ඒ තැනැත්තා ජ්‍යෙෂ්ඨයට පත්වෙමින් තමන්ගේ සසර කර ගන්නා ලද ඉතා පුළු කරමය පවා දැඟනකින් විපාක දදන්නට මගත් හදා ගන්නවා. ඇයි එමහම මුණේ? කය පුදුසු විදිහට අවශ්‍ය තැන සංවර කර ගන්නට පුහුණු නොකළ නිසා.

ලේ විතරක් නොමෙයි යමිකිසි කොනෙක් කය සංවර කර ගන්නට පුහුණු නොකළාත්, වෙවදුවරු විශේෂයෙන් පැහැදිලි කරනවා නිහර නිහර ආවේග බහුල වෙනමකාට ආද්‍යාස ප්‍රත්‍යාසය විකෘති වෙනවා. ගේ ගමනාගමනය විකෘති වෙනවා. මාරු පේෂී විකෘති වෙනවා. ඒ වගේම ගරිර අභ්‍යන්තරයේ ගලක හෝමෝන එන්සයිම වර්ණ විකෘති ආකාරයෙන් තිශ්පාදනය වෙන්නට පටන් ගන්නවා. මෙහි ප්‍රතිච්ලයක් හැටියට පුද්ගලයා කළක් යදි ගොන් බරපතල රෝග පීඩා වලට ලක් වෙනවා. හඳු රෝග, අධි රුධිර පීඩනය ඒ වගේම ගැටිරයේ තොයෙක් තැන මේද තැන්පත් වීම, හන්දී ඉදිමීම, දියවැඩියාව. මේ ආදි ගොන් රෝග හට ගන්නට ප්‍රධාන කාරණයක් හැටියට වෙවදුවරු හඳුනා ගෙන තියනවා ආවේග බහුල වීම.

එහෙමත් රෝගී වෙන්නට ගේතුවෙන ඉතා කුඩා අකුසල කරමයක් ඒ තැනැත්තා සඩුව තිබුණ්න් එය ප්‍රබල ආකාරයෙන් මුළු වෙලා හඳු රෝගයින් ජ්‍යෙනය විනාය කරන්නට, එහෙම තැන්තම් ස්කාපු විකෘති වෙලා ආයයක්ම පන නැතිව ජ්‍යෙනය අපසාන හාගැයේ මත්පලට පීඩා විදින්නට, මේ විදිහට මුළු ජ්‍යෙන කාලයම රෝග පීඩා වලට ලක් වෙලා විද්‍යාත්නව හෝ ආකාලයේ ජ්‍යෙනය අහෝසි වෙන්නට නරම් මහා විපාකයක් ඇති කරන්නට සමත් වෙනවා තමන්ගේ කය සංවර කර ගන්නට පුරුණ පුහුණු නොවීම.

ලේ වගේම රාගය ගෝකය හිතිය වැනි මතෙක් හාවයන් කුලිනුත් පුද්ගල ගරිරය විකෘති වෙනවා. ශිහියෙක් හැටියට

රාගය යම් යම් අවස්ථාවල පැවැත්විය යුතුයි. හැම අවස්ථාවකම නොවේයි. පැවැත්වෙන් හැටියට ගන්නෙන් ඒ පැවැත්දාට හැම විටම රාගය පාලනය කර ගන්නට වෙනවා. රාගයෙන් ගත විකෘති තීම සමහය කර ගන්නට වෙනවා. හිඹියෙක් නම් ඒ හිඹියට සුදුසු තැන රාගය පවත්වන්නටත් භූප්‍රදූෂ තැන රාගයෙන් ඇතිවන විකෘතිය සමහය කරගෙන කය සංවර කර ගන්නටත් පුරුදු පුහුණු වෙන්නට මින. මැනවින් කය පුහුණු කිරීමයි කියන්නේ පුදුසු තැන ත්‍රියාත්මක වෙන්නටත් භූප්‍රදූෂ තැන නිශ්චිය කරලා සමහය කරන්නටත් පුහුණු වීමයි. එබදු තැනැත්තා මැනවින් කාය හාවනාව පුදුණ කළ කෙනෙක් කියලා කියන්නට පුළුවන්. එහෙම නොහැකි වුනාත් ඒ තුළින් ඉනා කුඩා අකුරල කරම වලට පවා මහා විභාග ඇති කිරීමට පසුවාම් සැකසෙනවා. මෙමලාව පරලාව විනාග මෙනාවා. රාගය නිසා ඇතිවන කායික විකෘතිය පුද්ගලයාට සමහය කරගන්නට නොහැකි පුනාත් ඒ තැනැත්තා විකෘති කාමයට පෙළුමෙන්න පුළුවන්. කාම මිශ්‍රාවාරයට පෙළුමෙන්න පුළුවන්. නොයෙකුත් කාම අපරාධයන්ට පෙළුමෙන්න පුළුවන්. කුමක් නිසාදී? රාගයෙන් ඇතිවන කායික විකෘතිය සමහය කරගන්නට ඒ තැනැත්තා සමන් නොවන නිසා. ඒ තුළින් සමාජ අපවාදයට ලක් වෙන්නට, සමාජ රෝග වැළඳේන්නට, ඒ වගේම නොයෙක් ආකාරයෙන් දුන් විදින්නට රෝගීව ගන්පළ වෙන්නට අකාලයේ දීම තැසෙන්නට බොහෝ අකුරල කරම කර ගෙන අපා ගත වෙන්නට ඒ තැනැත්තාට මග සැලසෙන්නේ කාය සංවරය පුහුණු කරලා තැනි කම නිසයි.

ආනාපාහසනිය උද්‍යිව වෙනවා

ඒ නිසා ආවේග හමුවේදී තමන්ගේ කය සංවර කර ගන්නට පාලනය කර ගන්නට පුරුදු පුහුණු කරනවා නම් එය කාය හාවනාවයි. මෙය පුහුණු කරන්නට ආවේග ඇතිවන අවස්ථාවන්පිදී ඒ පිළිබඳව සිහි කළේපනාවෙන් කය සිත සංවර කිරීම් අවශ්‍ය වෙනවා. ඒ වගේම කෙනෙකුට ආනාපාහසනි සති හාවනාව උපකාර

කර ගන්නටත් පුළුවන්. ආනාපානය හෙවත් ආශ්‍රාස ප්‍රශ්නාසය කය ක්‍රියාත්මක විමේ මූල කක්ෂිය හැටියටයි දක්වන්නේ. ඒ නිසා එය කාය සංඛාර යන විශේෂ තමකින් හඳුන්වනවා. කාය සංඛාර කියන්නේ කය පැවැත්වීම පිළිබඳ ඉලික සාධකය. ඒ නිසා යම්කිසි කෙනෙක් ඒ ආශ්‍රාස ප්‍රශ්නාසය පිළිබඳව සිහිය පිහිටුවා ගෙන ද්‍රව්‍යකට වික වෙළාවන් හෝ ඒ පිළිබඳව ඒකාග්‍රතාවය පුහුණු කරනවා නම්, ආශ්‍රාස ප්‍රශ්නාසය ගැටුරින් අවබෝධ කර ගන්නට නම්, කළක් එය පුහුණු කරදී තමන්හේ ගතසිහා සැනෙකින් සංවර කර ගන්නට සමත් වෙනවා. අවශ්‍ය තැන ක්‍රියාත්මක කරන්නට අනවශ්‍ය තැන නිශ්චිය කරන්නට ඒ තැනැත්තා යම් පුහුණුවක් ලබනවා. ඒ නිසා ගැටුරින් කාය හාවනාව පුරුෂ පුහුණු කරන තැනැත්තාව ආනාපාන සිනිය ඒ සඳහා විශේෂයෙන් උපකාර කර ගන්නට පුළුවන්. යම්කිසි කෙනෙක් මේ කපර ආකාරයකින් හෝ අවැසි තැන අවැසි විදිහට කය හසුරුවා ගන්නට පුරුෂ පුහුණු කරනවා නම් එය කාය හාවනාවයි.

මෙයින් අදාළ කරන්නේ හාවනා කරදී සුදුසු ලෙස කය පාලනය කර ගැනීම පමණක් නොවේයි. කවිර කටයුත්කක් පුනත් සාර්ථක කර ගන්නට මේ කය පිළිබඳ පුහුණුව අත්‍යාවශ්‍ය වෙනවා. අධ්‍යායන කටයුතුවල නිරත වෙන කෙනෙක් නම් උදාසීන නොවී කය ප්‍රශ්නාස වැනි දේන් සරල හාවනා ක්‍රමත් උදාවී කර ගන්න පුළුවන්. කය උදාසීනව නිශ්චිය විම වළක්පා ගන්නත් මින. ඒ විශේෂ අධික ලෙස වෙශේෂ විමෙන් වෙන විකාශිය සමනය කර ගන්නත් මින. ඒ දෙකම නිසි පරිදි පවත්වා ගන්නා තරමට අධ්‍යායන කටයුතු වඩා පහසුවෙන් සාර්ථකව සිදු කර ගන්න පුළුවන්.

ක්‍රිඩා කිරීමේදී, කරමාන්ත කිරීමේදී, රාජකාරී වල නිරතවීමේදී, මෙන්ම දෙදානික කටයුතු නිසි ලෙස පවත්වා ගැනීමටත්, නිරෝගී බව පවත්වා ගැනීමටත් විශේෂයෙන් කාය හාවනාව උපකාර වෙනවා. ඒ කාය හාවනාවෙන් යුත්ත තැනැත්තා ඇතැම් කරම විපාක පවා අනිබවා යන්නට තරම් මහේශාක්‍ය

හාටයක් ඇතිකර ගන්නවයි කියලා තරාගතයන් වහන්සේ මේ සූත්‍රයේදී දේශනා කරනවා.

ශික්ෂණය හා සංවර්ධනය

ඊළුගට දෙවෙනි කාරණය ශිල හාවනාව. ශිලයයි කියන්නේ කය වචනය පිළිබඳව ඇති කර ගන්නා සංවර්ධයයි. අපි මූලින් කාය සංවර්ධ පිළිබඳව කනා කළා. මෙනතදී දක්වන්නේ කය වචනය දෙකම් සංවර කර ගැනීම. කය වචනය දෙක සංවර කරදි සිත සංවර නොකොට බලහන්කාරයෙන් එය කිරීම ප්‍රමාණවත් නැ.

ශිලය කොටස් දෙකකින් යුතුතයි. ශික්ෂණය සහ සංවර්ධනය කියලා. ශික්ෂණයයි කියන්නේ සිතුවිලි වශයෙන් නොයෙකුත් කෙලෙස් ධර්ම පාප ධර්ම මතු වෙනවා, නමුත් වචනයෙන් සහ කයෙන් ත්‍රියාන්මක වෙන්නට නොදී බලහන්කාරයෙන් පාලනය කරනවා. එකට කියනවා ශික්ෂණයයි කියලා. හැඳු සංවරයයි කියලා කියන්නේ මනය තුළින් එක පාපකාරී ග්‍රිත්‍යකා හට ගන්නේ මෙහෙමද, එ විකාශිය එ නොසන්සුන් බව අසංවර හාපය පහළ වෙන්නේ මොන මොන ජේතු තිසාද කියලා තුවණීන් තේරුම් අරගෙන අභ්‍යන්තරයෙන්ම එය සමනය කරගෙන කාය චාල් මනා සංවර්ධ ඇති කර ගන්නට ප්‍රථිවන්තම් එය හැඳු සංවරයයි. හැඳු ශිලයයි. මෙහි ශිල හාවනාව කියලා කියන්නේ මේ ආකාරයෙන් සිත කය වචනය පිළිබඳව ඇති කර ගන්නා සංවරය නැවත නැවත පුරුදු පුහුණු කිරීමයි.

යමිකිසි කෙනෙක් ශිල හාවනාව මැනවීන් පුහුණු කළාත් එ තැනැත්තා මෙහේකා හාටයට පත් වෙනවා. යමිකිසි කෙනෙක් ශිල හාවනාව පුරුදු පුහුණු නොකරනවා නම් එ තැනැත්තා හින දීන වූ අල්පේකාකා පුද්ගලයෙක් වෙනවා. කමත්තේ කර්ම විතරත් තෙමෙයි අනුත්තේ කර්මත් ඔහු යටකොට ගළායනවා. අපි මූලින් කිවිවනේ මිටි තැනින් වනුර බහිනවයි කියලා. එ මිටි තැනින් කාලයක් වනුර බැහැගෙන යනකොට එතැන සෝදා පාඨමට ලක්වෙලා කළකදී රිකෙන් වික කානුවක් වගේ ගැහුරට

හැරනවා. එකම තැනින් වතුර බැහැලා එය විශේෂ වික හැරිලා කාඛුවක් බිවට පත් මුහුණම අහල පහල තියෙන කුණු කාඛු වල වතුර තික්කෝම එතනින් බැහැලා යන්නට පටන් ගන්නවා. අහල පහල තියෙන සියල්ම ජලය එතනින් ගළා බැහැලා අවට සියල්ල විනාශ කරගෙන යනවා. එබදු මහ විනාශයක් වුනේ කුමක් නිසාදී? මිටි තැනක් වූ නිසයයි.

අනුන්ගේ කරුම තමන්ගේ පිටින්

අන්න ඒ වගේ තමයි යම්කිසි කෙනෙක් ගිල හාවනාවෙන් යුත්ත නොවනවා නම්, ගිලයෙන් පිරිහෙනවා නම් ඒ අල්පේෂාක්‍ර බල නිසා තමන්ගේ කරුම විතරක් නොමයි අහල පහල ඉන්න අනු මුළුජයන්ගේ, අනු සන්වයින්ගේ කරුමන් නමන් හරහා ත්‍රියාන්මක වෙන්නට පටන් ගන්නවා. ඇයි එහෙම ඕදහන් කළේ? මේ කුඩාකුඩා කරුමයන් පුද්ගලයක් ලෙඛ ත්‍රියාන්මක වෙත මාධ්‍ය තුනක් මේ ලේඛය තුළ විද්‍යමාන වෙනවා. එක්කො තමන්ගේ මනස හරහා තම කරුම වේගය ත්‍රියාන්මක වෙන්නට පුළුවන්. එහෙම නැත්තම් තමන්ගේ කරුම වේගය අනු පුද්ගලයකුගේ මනස හරහා තමන් වෙත ත්‍රියාන්මක වෙන්නට පුළුවන්. එහෙමත් නැතිනම් තමන්ගේ කරුම වේගය සෞඛ්‍ය දාම හරහා තමන් වෙත ත්‍රියාන්මක වෙන්නට පුළුවන්.

පලමුවන මාධ්‍ය තමයි තමන්ගේ මනස. දෙවන මාධ්‍ය තමයි අනුන්ගේ මනස හරහා ත්‍රියාන්මක වීම. තුන් ලැහි මාධ්‍ය තමයි සෞඛ්‍ය දාම හරහා ත්‍රියාන්මක වීම. අපි මේ කාරණය උදාහරණයකින් පැහැදිලි කළුනාත්; අපි හිතුම් යම්කිසි කෙනෙක් පෙර සපරුහි ප්‍රාණ සාත අකුසලයක් සිද්ධ කරලා තියනවා. ප්‍රාණසාත අකුසල කරුමයෙහි ප්‍රකට විපාකය තමයි අකල් මරණය. අකල් මරණයකට ගොදුරු වෙන්නට තරම් සේනුවන ප්‍රබල ප්‍රාණසාත අකුසල කරුමයක් යම්කිසි කෙනෙක් සිද්ධ කරලා තියනවා නම්, ඒ කරුමය තමන්ගේ මනස හරහා මතු වෙන්නේ, තමන්ගේ මනස දුරවල නම් පමණයි. අපි මුලින්ම සඳහන් කළා

මනසින් දුබල පු හින දින පුද්ගලයාගේ වින්ත සන්නානය හරහා තමයි මේ අකුසල කරම ගක්තිය ක්‍රියාත්මක වෙන්නේ. තමන්ගේ මනස දුර්වල නම් ඒ කරමය තමන්ගේ මනස හරහාම මතු වෙනවා. එනැණුව මුළුමියෝ සමග ගැටිලා, ඩේරිදු සමග ගැටිලා සැමියා සමග ගැටිලා ලඟ්කළයේ අන් අය සමග ගැටිලා, ඒ අයට හොඳ පාඩමක් උග්න්වන්ට කියලා කමන්දිවි නසා ගන්නට පෙළුමෙනවා. අන් අය සමග සිත් නොහොඳ කම් ඇතිවෙලා තමන්ගේ බලාපොරොත්තු සංලු කර ගන්නට අන් අය ඉඩ නොදෙන නිසා ඒ අයගෙන් පලි ගන්නට, ඒ අයට පාඩමක් උග්න්වන්ට කියලා තමන් තමන්ගේ ත්විතය විනාශ කර ගන්න තැනට පෙළුමෙනවා. අන් අය පාඩමක් ඉගෙන ගැනීම කෙසේ වෙනත් තමන්ගේ කරමය තමන්ගේ දුර්වල මනස තුළින්ම මතුවෙලා තමන්ගේම ත්විතය අභ්‍යන්තර කරලා විපාකන්වයට පැමිණෙනවා.

ද්වේශ සහගතව සිය දිවි නසා ගැනීම අනුන්ගේ ප්‍රාණය විනාශ කරනවාටත් වඩා බරපතලයි කියා කිව යුතුයි. එයින් අදහස් කරන්නේ අනුන්ගේ දිවි තැපුවට වරදක් නැහු කියන එක නොමෙයි. අනුන්ගේ ත්විතය විනාශ කරනවා නම් ඒක බරපතල අකුසල කරමයක්. නමුත් එක අවුරුදු සියක් හෝ දහසක් හෝ ආත්ම දහසක් හෝ ආත්ම දසදහසක් හෝ කල්ප දහසක් හෝ විපාක දැලා විපාක දැලා විකෙන් වික අඩුවෙලා සූය වෙලා අභ්‍යන්තර වෙලා යනවා. නමුත් යම්කිසි කෙනෙක් ද්වේශ සහගතව තමන්ගේ ත්විතය විනාශ කර ගන්නවා නම් එහි ඇති බරපතලකම තමයි ලැබූ මතුප්‍රාන්තය ප්‍රතිඵෘෂ්ප කිරීම නිසා නැඹුත මතුප්‍රාන්තම හාවයකට එන්නට තියන ඉඩකඩ ඇතිරි යාම. යම් කරමයක් නිසා මතුප්‍රාන්ත ආත්ම හාවයට පැමිණුනා වුනත් ඒ නියමිත ආයු කාලය එනැවුට පෙර හටයේ නුරුව නිසා නැවතන් දිවි නසා ගන්නට ඒ තැනැත්තාට සිතුවිලි පහළ විමේ ඉඩ කඩ වැඩියි. ඒ නිසා සුරූ ගැටුමකදී වුනත් නැවත දිවි නසා ගන්නට පෙළුමෙනවා. රළුග ආත්මහාවය වෙනෙකාට ආත්ම දෙකක පුරුව නිසා වඩාත් පහසුවෙන් දිවි නසා ගන්නට පෙළුමෙනවා. රළුග ආත්මහාවය

වෙනකොට ආත්ම තුන හතරක පුරුව. මෙහෙම එන්න එන්නම ඒ ඇඩිබැහිය දිගින් දිගට වර්ධනය වෙලා, ඒ කරමයන් එන්න එන්නම වර්ධනය වෙනවා විනා සූය කරන්න අසු කරන්න පහසු වෙන්නේ නෑ.

අදුන්ගේ ත්විත නැති තිරීම සුදුසු නැහැ. එක බිරුපතල අකුසල කරමයක්. නමුත් රෝත් වඩා මහා හානියක් ඇති කරනවා ද්වේරිය සහගතව යමිනිසි පුද්ගලයෙක් තමන්ගේ ත්විතය විනාග කර ගන්නවා නම්. නමුත් ඔය විදිහෙන් සිය දිවි නසා ගනීමින් තමන්ගේ මනස හරහා ඒ අකුසල කරමය විපාක දෙන්නට ක්‍රියාත්මක වෙන්නේ තමන්ගේ මනස දුරුවල නම් පමණයි. මතුෂ්‍යත්වයේ අරුත තෙරුම් ගන්නට ප්‍රාථමිකතාවෙන්, මේ ත්විතයේ වටිනාකම, ධර්මානුධිරම ප්‍රතිපත්තිය, සද්ධිරමය අසද්ධිරමය, කරමයේ විපාකය වැට්හෙනවා නම් එබදු ගක්තිමත් මනසන් තුළින් අර එදිහේ අකුසල කරම විපාකයෙක් මතු එ එන්නේ නැහැ. එහෙම වෙනකොට මේ කරම වේගය අන් ආයගේ මනස හරහා අපි වෙත ක්‍රියාත්මක වෙනවා. නොයෙක් ආකාරයෙන් අන් ආයට සිතුවිලි ඇති වෙනවා අපිව විනාග කරන්න. තමන් ජය ගත්තා කියලා ඒ අය තාප්තිමත් පුනාට අවසානයේ කුමක්ද සිදු වෙලා තියෙන්නේ? අපේ කරමය විපාක දෙන්නට ඒ අය අතකොත්වක් බවට පත් වෙලා. මාධ්‍යයක් වෙලා. නමුත් අපේ කරමය විපාක දුන්නය කියලා ඒ අය කරමයෙන් නිදහස් වෙන්නේ නෑ. ඒ අය අපේ ත්විත විනාග තිරීම නිසා ඇති කර ගන්න අකුරුලය දිරුස කාලයක් විදුවන්නට මග හදා ගන්නවා.

මූලුන් මහරහතන් වහන්සේට නොරු තැලිමේදී මෙබදු නත්වයකුදී ඇති පුනේ. උන්වහන්සේ මුළුපියන්ට තලලා ඇති කර ගත් කරමය තමන් වහන්සේගේ මනස හරහා මතු එ එන්නට ඉඩක් නෑ මනස ගක්තිමත් නිසා. ඒ නිසා ඒ කරම වේගය අහල පහල සිටිය මිත්‍යාදාශයේකයින්ගේ මනස හරහා මතු වෙලා උන්වහන්සේගේ ත්විතය විනාග කරන්නට පෙළමුනා. තමන්ට අවශ්‍ය දේ කර ගත්තයි කියලා ඒ අය තාප්තිමත් පුනාට අවසානයේ

කුමක්ද සිද්ධ ප්‍රෙනේ? මූල්‍යන් හාමුදුරුවන්ගේ කර්මය විපාක දිලා අහෝසි වුනා. අර මිනිස්සු මහා ආහන්තරය පාපකර්මයක් සිදු කරගෙන ආත්ම බොහෝ ගණනක්, කළේප බොහෝ ගණනක් දුක් විදින්හට මග හදා ගන්නා.

මෙහෙම කියනාකාට කෙනෙකුට හිතෙන්හට පුරුෂන්, මේ කර්මය මොනතරම් අසාධාරණයිද කියලා. අනුන්ගේ කර්මය ඇයි මේ තව කෙනෙක් හරහා ත්‍රියාන්මක වෙන්නේ කියලා. අන්න ඒකයි මම මුදින්ම සඳහන් කළේ ඒ අය ශිල හාවනාවෙන් යුත්ත වුණාහම්, ප්‍රාණ සාක්ෂීයන් වළකින්හට අදත්තාදානයෙන් වළකින්හට පත්ව හිංසාවෙන් වළකින්හට තමන් සංවර් කර ගන්නා නම්, කවදාවන් අනුන් නසන්හට පෙළමිලා අනුන්ගේ කර්මය තමන් හරහා ත්‍රියාන්මක වෙන්නේ නැ. අනුන්ගේ කර්මයෙන් ඔවුන් තිදිහැස් කරලා, කර්මය තමන් දේශට අරගෙන සසරේ විද්‍යාවන්හට මග සල්ච්චා ගත්තේ ශිල හාවනාට නැඩි තිබයි. ශිල හාවනාවෙන් පිරිහුණාත් තමන්ගේ කර්ම විතරක් නොමෙයි අනුන්ගේ කර්මන් තමන් මතින් ගලායනපසි කියලා මම මුදින් සඳහන් කළේ ඒ තිසයි.

මිටි තැනින් වතුර බහින කොට අහල පහල කියන කුනු කානු වල වතුරන් එතතින් ගලා බහින්හට කළකදී යොමු වෙනවයි කියලා මම සඳහන් කළේ ඒ තිසයි. පවිත්‍ර වලින් වළකින්හට කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළේ අපා ගත වෙන තිසා විතරක් නොමෙයි. මනුෂ්‍යයෙක් හැරියට ඉජිදිලා තමන්ගේ කර්මන් ලෙසා ගත්තට කටයුතු කළයුතු මේ ආත්ම හාවය, තමන්ගේ කර්ම වලත් පැරලිලා අනුන්ගේ කර්මන් පටලවා ගෙන ඒ සියල්ල තමන්ගේ දේශට අරගෙන විද්‍යාවන්හට මග හදා ගත්තට නම් එහි ඇති මනුෂ්‍යන්ටය කුමක්ද?

මනුෂ්‍යයා කියන්නේ උසස් මනසක් ඇති කෙනෙක්. උසස් මනසක් ඇත්තම් ඒ තැනැත්තාට හැකිවිය යුතුයි අනුන්ගේ කර්ම දේශට නොගෙන තමන්ගේ කර්මන් ලෙසා ගෙන මේ සසරින් නික්මෙන්හට මග හදා ගත්තට, එහෙම කළ නොහැකි වෙන්නේ

තමන් සිල භාවනාවෙන් පිටිහිලා ශින දින වෙත නිසයි. ඒ නිසා බුදුරජාණන් වහන්සේ ගේගනා කරනවා සිල භාවනාව යම්කිසි කෙනෙක් පුදුණ කළුවාත් තමයි ඒ තැනැත්තා කරම ගක්තිය ඇඟිබවා යන්නට හැකි මෙහේගාකා භාවය ඇති කර ගන්නේ.

අහක යන කම් දෝතට ගන්න විපා

දැන් අපි සඳහන් කළා එක්කෝ තමන්ගේ මනස හරහා කරමය විපාක දෙනවා. එහෙම නැත්තම් අනුත්තේ මනස හරහා විපාක දෙනවා. රේලතට කරමය විපාක දෙන තුන්වැනි මාධ්‍ය තමයි සෞඛ්‍ය දහම. ඒ කියන්නේ ගංවතුර ගලලා මූහුද ගොඩ ගලලා හඳුසි අනතුරු සිද්ධ වෙලා භුමි කම්පා ඇතිවෙලා නාය හිහිල්ලා ගිනි කද පුපුරලා රෝග පිටා ඇති වෙලා, පුද්ගලයාගේ ජ්විතය විනාශ කරන්නට ඒ අතුපල කරමය සෞඛ්‍ය දහම තුළින් ක්‍රියාත්මක වෙන්න පුළුවන්. නමුත් සෞඛ්‍ය දහම ක්‍රියාත්මක වෙනෙනක් මිනිස්සුන්ට බලා ඉන්න අමාරුයි. ඒවා රේල හටයේ විපාක දෙනවා කිවිලට එනෙක් බලාගෙන ඉන්නට බැඳී. ඒවා තමන්ට පෙනී පෙනීම විපාක දෙන්නට ඕනෑම කියලයි සිතන්නේ. ඒ නිසා අනුත්තේ කරම, විපාක දෙවන්නට බොහෝ දෙනා මැදිහත් වෙලා ක්‍රියාත්මක වෙනවා. අනුත්තේ කරම විපාක දෙවන්නට තමන් මැදිහත් පුණෙක් අනෙකා කරමයෙන් තිදිහස් වෙනවා, තමන් එතැන් පටන් ඒ කරමය දේශනට අරගෙන විද්‍යාත්මක. මුදුරුවෙකුට හරි අපි තලලා මරණවානම් උංචත් අකාලයේ මැරෙන්න යම් හේතුවක් ඒ මොහොන් මතු නොවුණෙක් උං ඉහිල්ලිලා යනවා අපේ පහරින් විනාශ නොවී. යම් හේතුවකින් උංචත් එවෙළේ අකාලයේ මැරෙන්නට ඉඩ තිබුනා නම්, අපි අහක බලා ගෙන තැලුවත් උං මැරිලා, තැලිලා පොඩිවෙලා යන්නට පුළුවන්.

එහෙම නම් අහක බලාගෙන හරි කරමය අපි දේශනට අරගෙන, උං එතනින් තිදිහස් කරලා අපි සසරේ විද්‍යාත්මක මගක් ගදා ගන්නවා. එයින් රැකෙන්න නම් සිල භාවනාව පුදුණ කරලා තිබිය යුතුයි.

මේ කාරණය පැහැදිලි කරගන්න හොඳ කඩාවක් ජාතක පොශන් මතක හක්ත ජාතකයේ දැක්වෙනවා. එක්තරා මූහ්මණ ආචාරය වරයෙක් "මතකහක්ත" නම් යාගයක් කරගන්න හිතුවා. ඒ සඳහා ගෙල සිදින්න පුදුපු හොඳ ජවසම්පන්න කරුණ එළඹවෙන මයායාගෙන, ඇස්වකයින්ට අණ කළා මේ එළඹවා ගහව ගෙනිජිං හොඳට නාවලා මල්දම් පලන්දලා සරසලා රැගෙන එන්න කියලා. සේවකයා ඒ රිදිහට එළඹවා නාවලා සරසලා රැගෙන එනකොට එළඹවා එක තැනකදී සිනාපුණා. නැවත කදුල් සලලා හැඳුවා. අර සේවකයා එළඹවාගෙන් විමුදුවා ඒ කුමක් නිසාද කියලා. එළඹවා කිරීවා මූහ්මණ ආචාරයවරයා ඉදිරියෝදී අහන්න එනකොට කියන්නම් කියලා.

ඊට පස්සේ අර සේවකයා මේ එළඹවා මූහ්මණ ආචාරයවරයා ලැංට රැගෙන හියා. මූහ්මණ ආචාරය වරයා එළඹවාගෙන් අහනවා කුමක් නිසාද සිනාපුණෙන් කියලා. ඒ සතා කියනවා "ස්වාමීනි මමන් පෙර හවයක මතක හක්ත යාගයක් සඳහා එළඹවා මැරැටුවා. ඒ අකුසල කරමයෙන් ආත්ම 499 ක්ම හිස කැපුම් වලට ලක්වෙලා මරණයට පත් වුණා. මේ පන්සිය වැනි ආත්මයයි. අද ඔබ වහන්සේ මගේ ගෙල කැපුවහම මම ඒ කරම විපාකයෙන් නිදහස් වෙනවා. එය දැකළා ඇතිවුත සඳහා නිසයි සිනාපුණෙන්." කියලා. එහෙතුම් තැවත ඇඟිල් කුමක් නිසාද කියලා බෙමුණු ආචාරයවරයා විමුදුවා. එනකොට එළඹවා කියනවා "ස්වාමීනි මම කළ අකුළල කරමයේ විපාකය කොයි තරම් කුවුකදී කියලා මම දැන්නවානේ. ඉතින් අද ඔබ වහන්සේ මගේ ගෙල කාපලා ඔබ වහන්සේට විදින්නට වෙන දරුණු දුක ගැන නිතෙන කොට මට කුදාල් වැළුනා." කියලා.

ඊට පස්සේ මූහ්මණ ආචාරයවරයා වුද්ධීමත්ව කළේපනා කරනවා, කාරණය හැඩි නම් මම කුමටද අහක යන කරුමෙකට කරගහන්නේ. ඒ නිසා මම මේ එළඹවා මරන්නේ තැහැ කියලා තිරණය කරලා එළඹවා කියනවා, "බිය වෙන්න එපා මම තුළුව මරන්නේ තැහැ." කියලා. එනකොට එළඹවා කියනවා "මබ වහන්සේ

මාව මැරුවන් නොමැරුවන් මේ හටයෙන් මට මැරෙන්න වෙන්නේ බෙල්ල කැපිලා තමයි.” කියලා. මාස්මණ ආචාර්යවරයා කළුපනා කළා මේ අසරණ සතා මරණ බිජෙන් තැනිගෙනකි ඉන්නේ. මේ සතාට අභය දිය යුතුයි කියලා “නුම මරන්න කිසිවෙකුට ඉඩ දෙන්නේ නැහැ. ඒ ගැන ඩිය වෙන්න එපා. අමි නුඩුව රැක ගන්නමි.” කියලා එළවා බැමූමෙන් නිදහස් කරලා උංච ආරක්ෂාව පිණිස බමුණු ආචාර්යවරයාන් අතවැසියෙන් එළවා සම්ඟම සිටියා.

විත වේලාවකින් ගල්තලාවක් උඩට නැගලා කොඳ අකු කඩා කන්න එළවා බෙල්ල දික්කරන කොටම වැසිනැති අකුණු සැරයක් එම ගල්තලාවට වැදිලා ගල් පතුරක් ගැලවී ඇවිත් එළවාගේ බෙල්ල වැදිලා බෙල්ල කැපිලා නිස කමදෙන් වෙන්ව වැටුනා. බමුණු ආචාර්යවරයා දුරදිග නොබලා ඉක්මන් වුණා නම් ඒ කරමය දෝෂකට ගන්න කිවුණා. නමුන් ඔහු බුද්ධිමත් වුණ නිසා එයින් යකුනා. නමුන් එළවාගේ කරම විපාකය සොඛා දහම හරහා ක්‍රියාත්මක ප්‍රණා.

මේ වැදිහට සහ්වයන් සහු කරම විපාක තම තමන් තුළින්ම හෝ සොඛා දහම හරහා හෝ විපාක දෙනවා. නමුන් සිල භාවනාවෙන් නොර, මනස දුරවල පුද්ගලයෙකු ඉක්මන් වෙලා අන් අයගේ කරම විපාක දෙන්න තමන් අතකාංච බවට පන්වෙලා ඒ කරම දෝෂකට අරගෙන සසර විද්‍යාත්මක මග හඳු ගන්නවා.

ඒ නිසා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා සිල භාවනාව පුහුණු කරන්න. එයින් පුද්ගලයෙක් මහේශාකා භාවයට පන් වෙනවා. කරම වේගය අහිඛවා යන්නට ඒ තැනැත්තා යම් ලවනවා.

හඹක සංවර්ය

රළගට තුන්වෙනි කාරණය තමයි වින්න භාවනාව. වින්න භාවනාවයි කියන්නේ සින වැඩිම. සින විනවා කියන්නේ පැමූණෙන කරුණු වලදී යුතුවල නොවෙන්නට, විකෘති නොවෙන්නට සින

පුහුණු කිරීමයි. ඒ කියන්නේ තරඟා ගන්නට කරුණු පැමිණෙන විට තරඟා නොගෙන ඉන්තට, බිය පත්වෙන්නට කරුණු පැමිණෙන විට බිය නොවී ඉන්තට මනස පුහුණු කරනවා. හඩා වැළඳපත්නට කරුණු පැමිණෙන විට, ගෝක කරන්නට කරුණු පැමිණෙන විට ගෝක නොවී ඉන්නට සිත පුහුණු කරනවා. රාගය මතු වෙන්නට කරුණු පැමිණෙන විට රාගය මතු නොකර ඉන්නට සිත පුහුණු කරනවා. මෙයේ කරුණු පැමිණෙන්දී ඒ හමුවේ විෂ්ටිප්ත නොවෙන්නට සිත පුහුණු කරන්නට පුළුවන් නම් එය වින්ත හාවනාවයි කියලා හඳුන්වනවා.

උපන්නාවූ මුනුප්‍රායෝගික් විසින් විශේෂයෙන් වැඩි දෙකක් පුහුණු කර ගත යුතුව තියනවා. එකක් තමයි ත්විතයේ මෙලොවට පරලොවට උපකාරවන කුසල් දහම් සම්පාදනය කිරීම. අනිත් එක තමයි පැමිණෙන කරුණු වලට මගාන්ත්තු දෙන මට්ටමට සිත පුහුණු කිරීම. අද සමාජයේ බොහෝ දෙනා මෙහි පළමුවන කාරණය ගැන අවධානය යොමු කරන බව ජේනවා. ඒ කියන්නේ කයින පින්කම් කරන්නට, දානා මදන්නට, සිල් ගන්නට නොයෙක් ආකාරයෙන් බොහෝ කුසල් දහම් සිද්ධ කරන්නට උත්සුක වෙනවා. නමුත් පැමිණෙන ඉතා පුළු කාරණයක්ද වුණත් හඩා වැළපිලා, ආවේග ඇති කරගෙන, අන් අය සමඟ ගැටිලා ද්බර කරගෙන, පසු තැවිලා බිය පත් වෙලා ගෝක වෙලා, මේ ආකාරයට ඉතා ප්‍රංශි කාරණයක්ද මනසින් කඩා වැටිලා අඛල දුබල වෙන තත්ත්වයට පැමිණෙන ආකාරය අපි සමාජයේ ඕනෑ තරම් දැකලා තියනවා. ඇයි එහෙම වෙන්නේ? බොහෝ කුසල් දහම් සිද්ධ කළත් පැමිණෙන කරුණු වලට මගාන්තු දෙන්නට තමන්ගේ සිත පුරුදු පුහුණු කරලා නැති තිසා.

ඒ පුහුණුව අවශ්‍ය වෙන්නේ නිවත් දකින්න පමණක් නොවයි. ලොකික ත්විතයේ සියල් සාර්ථකත්වයන් සඳහා එය අවශ්‍යයි. පැමිණෙන බාධික වලට මගාන්තු දීමේ ගන්තිය, ඒවා අනිබවා යාමේ ගත්තිය නැති කිසිවෙක් ලෝකයේ සාර්ථක මිනිසුන් වෙලා නැහැ. බාධික නැති ලෝකයේ ගැන සිහින මවතින් සිටින තැනැත්තා මනසින් දුබලට ලෝකයෙන් සැරවෙන්න උත්සාහ කරනවා විනා හැඳු පොරුෂයක් ඇතිව වැඩින්නේ

නැහු. සැබුවින්ම බාධක, අහිමයෝග, දුක් පිඩා වලට මූහුණ දෙන ආකාරය ගොරුම සංවර්ධනය පිළිබඳ ප්‍රධාන සාධකයක් වෙනවා. ඒ නිසා සිහියෙන්, ප්‍රශ්නවත් හා විරෝධයෙන් යුතුව පැමිණෙන කරුණු හමුවේ විකාශී නොවී සිටීමට සින ප්‍රහුණු කළ හැකිනම්, ඒ විත්ත හාවනාව නිවත් දැකීමට මෙන්ම සියලුම යහපත් ලෞතික අභිමතාර්ථියන් සාධනය කර ගැනීමට උපකාර වෙනවා. "පැමිණෙන කරුණු වලදී විකාශී නොවී සිටීම" කිවිවහම නරක දේ පමණක් නොවයි, අපි කැමති දේවල් සිදුවෙන කොටත් අප් මනස්සේ ලෝහය, මාන්ත්‍යය, අප්ස්සාව වැනි මනෝහාවයන් මතුවෙලා මනස විකාශී වෙන්න ප්‍රශ්නවත්. එබදු තැනදින් විකාශී නොවී ඉත්ත ප්‍රහුණුවීම අත්‍යවශ්‍යයි.

ත්‍රිවිධ බාධක

අපි ලෙත බාධක එන තුම තුනක් තියනවා. අර මූලදී අපි කරමය ගැන කිවා වගේම බාධකත්, තමන්ගේ මනස තුළින්, අනුන් වෙතින් හෝ සොබාදහම තුළින්, කියන තුම තුම තුනෙන්ම එන්න ප්‍රශ්නවත්. යම් කොනෙන් ගුණ දහම් වඩින්න උත්සාහ කළන්, අධ්‍යාපනය සඳහා හෝ වෙනත් කරමාන්තයක් සඳහා උත්සාහ කළන් සොබා දහමින් එන බාධක වලට මූහුණ දෙන්න සිදුවෙනවා. අව්‍යෙක්, වැස්සෙන්, මැසි මදුරුවන්ගෙන්, සිතලෙන්, උණුසුමෙන් කළට ටෙලාවට අව්‍යෙක් නොලැබීමෙන්, ගංවනුර ගැලීමෙන්, මූහුද ගොඩ ගැලීමෙන්, ගිහි කදු පිළිරීමෙන්, භූමිකම්පා, නායුරුම්, පූලිපූලා අදි විවිධ ස්ථාවික බාධක පැමිණිය හැකියි. ඒවායින් බොහෝ හානි වෙන්නත් ප්‍රශ්නවත්. තමුන් එසේ බාධා පැමිණුනාය කියලා තමන් පසුබම වුණෙන් මෙලෙවට පරලෙව පරිභානියට එයම ගේතු වෙනවා. එයින් අදහස් කරන්නේ ශිතුවක්කාර විදිහට සොබාදහම සම්ග පොරඹුදිය යුතුයි කියන එක නොවයි. වළකවා ගතහැකි ප්‍රමාණය වළකවා ගතිමින්, මගහරවා ගතහැකි ප්‍රමාණය මගහරිමින්, මූහුණදී දරාගත හැකි තැන එසේ දරා ගතිමින් කාරය සාධනය තෙන් නොනැවති ඉදිරියට යාමයි අවශ්‍ය වෙන්නේ. එහේම ක්‍රියාත්මක වෙන්න නම් සොබා දහමේ ක්‍රියාකාරිත්වය

පිළිබඳවන්, තමන්ගේ මනස පිළිබඳවන්, අදාළ කාර්ය පිළිබඳවන් නොදු වැටහිමක් ඇතිකර ගතපුතු වෙනවා.

අනා පුද්ගලයින් හරහා එන බාධික කියන්නේ මත්‍යාජා, අමත්‍යාජායින් හා සතා සිපුපාපුන්ගෙන් එන බාධික. ඒවා හිතවත් අයගේ හිතවත්කම් හරහා එන්නත් පුද්වන්. අහිතවත් අයගේ අහිතවත්බව හරහා එන්නත් පුද්වන්. ඒ තවරාකාරගයෙන් ආචන් තමන් අභේක්ෂණ කරන පරමාර්ථය සාධනය කර ගන්න ඉන් බාධාවක් වෙනවද, තැකිදී, බාධාවක් වෙනවා නම් ඒ නොහොමද කියලා භදුනා ගන්න ඕනෑම.

පුද්ගල බාධික ජයගන්න නම් ස්ථානෝචිත ප්‍රයුත්වන් ක්‍රියා කිරීමන් අවශ්‍යයි. ගැම තැනදීම ඉවසීම පමණක් ප්‍රමාණවත් වෙන්නේ නැහැ. ඉවසන්න මින තැන ඉවසීමෙන්, විරුද්ධ වෙන්න මින තැන විරුද්ධ රිමෙන්, අවනත වෙන්න මින තැන අවනත විමෙන්, මග හරින්න මින තැන මිගැරීමෙන්, සාකච්ඡා කරන්න මින තැන සාකච්ඡා කිරීමෙන්, ගොසලකා හරින්න මින තැන ගොසලකා ගැරීමෙන්, මැඩිපැලැන්ටිය යුතු තැන මැඩිපැලැන්ටිමෙන් ආදි වශයෙන් බාධිකයේ ස්වභාවයන් තමන්ගේ ගක්තියන් භදුනාගෙන සුදුසු තැන සුදුසු ලෙස ක්‍රියාත්මක වෙමින් තමන්වත් අනුත්වත් හානි නොවී යහපත් පරමාර්ථ සාධනය කර ගන්න පුහුණු වෙන්න ඕනෑම. සමහර අය තමන්ගේ කාර්ය කරගැනීම ගැන හිතනවා විනා අනුත්ව වන හානිය ගැන නොසිනා භාදින් හරි නරකින් හරි බාධික මැඩිපැලත්වනවා. ඒකත් ස්ථානෝචිතයි වෙශ පෙනුනට එකන ඇති එත්න හාවනාවක් නැහැ. එහිදී සිත වැශේනවා වෙනුවට පිරිසීමයි සිද්ධ වෙන්නේ. ඒ නිසා වින්න හාවනාව පුහුණු කරන තකුත්තා බාහිර බාධික ජය ගනිදී තමන්වත් හානි නොවන අනුත්වත් හානි නොවන, ක්‍රියාවත් සඳුනු ඇති ආකාරයෙන් බාහිර බාධික ජය ගන්න පුහුණු විය යුතුයි.

වක්ද්වක ධම්

ඊලඟට තුන්වැන්න තමන්ගේම මනස තුළින් එන බාධික. ඒ කියන්නේ තමන් බලාපොරොත්තු වන කාර්යයට බාධා කරන,

ඒ ගමන් මහින් වෙනතකට යොමු කරන විදිහේ මහෝජාවයන්, ආලේග, හැඹිම්, සිතුම්පැතුම් තමන්ගේම මහස තුළින් මතුවී එන්න පුළුවන්. අර මූලින් කිවිව දෙයාකාරයෙන්ම එන බාධක ජය ගත්තාත් මේ විදිහට තමන් තුළින් එන බාධක ජය හැනීම පහසු නැහැ. ඒකට හේතු කිහිපයක් නියනවා. එකක් තමයි, අඩි යම් යහපත් දෙයක් සඳහා උත්සාහ කරන්නේ දුබලනා සහිත සිතින්මයි. ඒ සින්ම පවතින දුබලනා ත්‍රියාන්මක වෙනතෙකාට, ඒ සිනම විනාශ වෙනවා. හරියට යකචියෙන්ම මතුවෙන මලකඩ්, යකචියම විනාශ කරන්නා වෙත්.

අනෙක් කාරණය තමයි මේ මානසික බාධක හැමවිටම බාධක වශයෙන් හදනා ගන්න නොහැකි විම. අදාළ පරමාර්ථයට සහාය වෙන මහෝජාවයන් හැටියටයි ඒවා බොහෝටිට පෙනී සිටින්නේ. එතකෙට තමන්ම ඒවාට රටටිලා මහස තුළ වැශේන්න ඉඩ දෙනවා. අවසානයේ ලොකු විනාශයක් කරනවා. මේ කොලෝස් ධර්ම යහපත් කුසල ධර්මයන් වෙත් පෙනීසිටිමින් මතු ලෙකවට කියන්නේ "වක්ෂ්වක ධර්ම" කියලා. බොහෝ විට අඩි ඒවාට රටටෙනවා. අනුන්ගෙන් එන බාධක, අභියෝග තොරු ගන්න කොනක් දැසු කොනෙක් වුණන් මේ වක්ෂ්වක ධර්ම වලින් කරන බාධා කිරීම් වලට හසුවෙන්න පුළුවන්. සමහරවිට අනින් අය එක වරදක්ය, බාධකයක්ය කියලා පෙන්වා දුන්නන් තමන් එය පිළිගන්න සූදානම් නැහැ. එබදු මායාකාරී කොලෝස් ධර්ම පිළිබඳව හොඳ වැට්හිමක් තිබුනොත් පමණයි මේ ක්ලේඛ බාධක හදනාගෙන ජයගන්න පුළුවන් වෙන්නේ. (මේ පිළිබඳව වැඩි විස්තර දැන ගැනීමට ඇවශා නම් ටේරුකානේ වන්දුවීමල මහා නායක මාගිම්පාණන් විසින් රටිත වක්ෂ්වක ධර්ම හා වින්ගෙපක්ලේඛ ධර්ම හොත කියවන්න.) ඒ ගැන ඇවදියෙන් ගොඩිවියෙන් කාය හාවනාලෙන්, සිල හාවනාලෙන් පුරුණ පුණත් වින්න හාවනාලෙන් පිරිහොන්න පුළුවන්. එබදු පුද්ගලයාගේ දුබල මහස යටකරගෙන කරම විපාක ත්‍රියාන්මක වෙනවා.

කාශ්‍යප බුදුරජාණන් එහන්සේ වැඩ සිටි සමයේ එක් ශික්ෂුන් වහන්සේ තමක් අපුරුදු විසිද්ධසක් මහඟ දම් පිරුවා. ඉතා හොඳින් සිල් රෙක්කා. තමුන් මිය යන මොහොන් උත්වහන්සේට

කළේපනා ව්‍යුතා මගේ සිලය පිරිසිදු තැහැ. ඒ කුමක් නිසාදී? දිනක් උන්වහන්සේ අතින් ගහක කොළයක් කැඩුනා. එම් ගහක කොළයක් කැඳීම පාපයක් නොමෙයි. එය උපසම්පදා හිසුවක් විසින් නොකළ යුතු හැරියට බුදුහාමුදුරුවා දේශනා කරලා තියනවා වට්ටා සංවර වෙන්න. නමුත් එහෙම දෙයක් වුනෙනාත් තවත් උපසපන් හිසුන් වහන්සේ තමන් ඉදිරියේ දේශනා කරලා එයින් පිරිසිදු වෙන්නට ප්‍රථමින්. නමුත් උන්වහන්සේ මේත සුභ දෙයක් නිසා සැලකුවට නෑ. අපවත්වන මොජාගත් මේත සිහිපත් ව්‍යුතා. සිහිපත් වෙලා පසුතැවීමක් ඇති ව්‍යුතා. ඒ පසුතැවීමෙන් මිය ගිහිල්ලා ඒ ගහ යටම නයෙක් වෙලා උපන්නා. කුමක් නිසාදී තිරිසන් ආත්මයේ උපන්නේ? උන්වහන්සේ සිල හාවනාව පුහුණු කළත් තමන් වහන්සේගේ විත්තය මැනවින් රෙක ගන්නට පුහුණු තොකළ නිසා, පැමිණෙන කරුණු වලදී මගෝත්තු දෙන්නට මහස පුහුණු නොකළ නිසා පසුතැවීමෙන් මනස කිළිරි වෙලයි ඒ විනායය සිද්ධ වුණේ.

ඒ නිසා බුදුරජාගත් වහන්සේ දේශනා කරනවා යම්කිසි කෙනෙක් විත්ත හාවනාවෙන් පිරිහුනෙන් ඒ තැනැත්තා යට නොට ගෙන කරම වේගය කුළාත්මක වෙනවා. යම්කිසි කෙනෙකුට විත්ත හාවනාව පුදුණ කළ හැකිනම් මහු මෙන්ඛාකා වෙනවා. කරම වේගය අහිබවා යන්නට සමත් වෙනවා.

මානසික ආලෝකය

හතර වන කාරණය තමයි පස්ස්සේ හාවනාව. පස්ස්සේ කියන්නේ ප්‍රයුවයි. ඒ කියන්නේ හොඳ නරක, කළයුත්ත නොකළ යුත්ත, කුසල් අකුසල්, හේතුව එලය නිවැරදිව දැකින්නට ප්‍රථමන් මානසික ආලෝකයට කියනවා ප්‍රයුවයි කියලා. ඇසින් යමක් පැහැදිලිව දැක ගන්න බාහිර ආලෝකය උපකාර වෙන්නා සේම මනසින් යමක් නිවැරදිව හඳුනා ගන්න ප්‍රයුව නැමැති මානසික ආලෝකය උපකාර වෙනවා. එය සිතේ පහල වෙන එක්තරා මෙවනසික ධර්මයක්.

ප්‍රයුවෙන් කරුණු තුනක් පැහැදිලිව වටහා ගන්නවා.

1. සංස්කාර ධර්මයන්ගේ පොදු ලක්ෂණ
2. සංස්කාර ධර්මයන්ගේ පොදුගලික ලක්ෂණ
3. සංස්කාර ධර්මයන්ගේ හේතුවල සම්බන්ධතාවය යන කරුණු තුන.

සංස්කාර ධර්මවල පොදු ලක්ෂණ කියන්නේ අනිත්‍ය ලක්ෂණය, දුක්ඛ ලක්ෂණය, හා අනාත්ම ලක්ෂණයයි. මෙවා තැම සංස්කාර ධර්මයකටම පොදුයි. පයිලි, ආපෝ, තේපෝ, වායෝ, ගුද්ධා, ප්‍රයු, රාග, ද්වේරිය අයි පියලු සංස්කාර ධර්මයන්ටම මෙම ලක්ෂණ තුන පොදුයි. ඒ ඒ සංස්කාර ධර්මවල මේ ලක්ෂණ තුන ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය හරියටම දැක ගන්නෙ ප්‍රයුව තිබුනොත් පමණයි. ප්‍රයුව නියන නියන ප්‍රමාණයට ඒවා ප්‍රත්‍යාසු වෙනවා.

සංස්කාර ධර්මවල පොදුගලික ලක්ෂණ කියන්නේ ඒ ඒ ධර්මය වෙන්කාට හඳුනාගන්නට උදිව වෙන විශේෂ ලක්ෂණ. පයිලි දාතුව වගේ නොවයි ආපෝ දාතුව. ඒ වගේ නොවයි තේපෝ දාතුව. ඒ වගේ නොවයි වායෝ දාතුව. ගුද්ධාව, ප්‍රයුව අයිය එට වෙනස්. රාග, ද්වේරිය අයිය එට වෙනස්. මේ විදිහට ඒ ඒ ධර්ම අනෙක් ඒවායින් වෙන් කරගන භැංකි ලක්ෂණ ප්‍රකට වෙන්නේ ප්‍රයුව තැමැති ආලෝකය මනසේ පහලවෙන කරමටයි. ඇතැම් ධර්මවල සමානයි වගේ පෙනෙන ලක්ෂණ කිඩිය භැංකියි. ඒවා හරියට වෙන් කරගන්න නොහැකි වුණෙන් රැවවෙන්න පුළුවන්. රාගයේ ගුද්ධාව වගේ ලක්ෂණ පෙනෙන්න පුළුවන්. ද්වේරියයේ ගෙන්තුම්බය වගේ ලක්ෂණ පෙනෙන්න පුළුවන්. වෙනස හඳුනා ගන්න බැරි වුණෙන් ගුද්ධාව කියලා හිතාගෙන රාගය වෙනවා. ගෙන්තුම්බය කියලා හිතාගෙන ද්වේරිය විවිධයා. එසේ එසේ පැහැදිලි ධර්ම පලට හැසුනෙම් ඒ ඒ ධර්මයන් වෙන්කාට හඳුනාගන්න උපකාර වෙන්න ප්‍රයුවයි.

සංස්කාර ධර්මවල හේතුවල සම්බන්ධතාවය දකිනවයි කිවිවේ නාම ධර්මයන් හා නාම ධර්මයන් අතරත්, රුප ධර්මයන් හා රුප ධර්මයන් අතරත්, නාම ධර්මයන් හා රුප ධර්මයන්

අතරන් ඇති හේතුව්ල සම්බන්ධතාවය වටහා ගැනීමයි. හොඳික විද්‍යාව තුළින් රුප ධර්මයන් හා රුප ධර්මයන් අතර පවතින සම්බන්ධතාවය එක්තරා ප්‍රමාණයකින් හඳුනාගෙන ලෝකය තුළ මේ තරම් වෙනස්කම් කරනවා නම්, නාම ධර්මයන් හා නාම ධර්මයන් අතරන්, නාම ධර්මයන් හා රුප ධර්මයන් අතරන් පවතින සම්බන්ධතාවය ප්‍රයුවෙන් හඳුනා ගත්තෙකාත් ලෝකය තුළ මොන තරම් අසිරිමත් දේ කළුහැකිද? සාධීමතුන්, මහරජතුන් සහ මුදුවරු, දෙවි බිජුන් පවා විශ්මයට පත් කළ අසිරිමත් දේ කළේ මේ හේතුව්ල සම්බන්ධතාවය ප්‍රයුවෙන් අවබෝධ කළ නිසයි. නමුන් හොඳික විද්‍යාද්‍යයන් කරන දේවලින් වගේ හානියක් මුදුවරුන් හෝ රහතුන් කරන අසිරිමත් දෙයින් පිදු නොවන්නේ කාය හාවනා, සිල හාවනා, විත්ත ගාවනා හා ප්‍රයු ගාවනාවන්ගෙන් යුත්තුව එය සිදු කරන නිසයි.

යමෙක් ප්‍රයු හාවනාව තුළින් මේ සංස්කාර ධර්මයන් අතර පවතින හේතුව්ල සම්බන්ධතාවය ප්‍රත්‍යුෂ්‍යව දැකගත්තා තරමට සුදුසු දේ, අවශ්‍ය දේ ගොඩනැගිමටත්, තුසුදුසු දේ, අනවශ්‍ය දේ අහෝසි කිරීමටත් සමත් වෙනවා. ඒ තැනැත්තා ලොකික ජ්විතය තුළ අපේක්ෂා කරන මිනැම අහිමනාර්ථයන් සාධනය කර ගන්න සමත් වෙනවා පමණක් නෙවෙයි ලොවිතුරු මෙහෙහි සම්මා සම්බුද්ධත්වය කෙළවර කොට ඇති මිනැම අහිමනාර්ථයක් සාක්ෂාත් කර ගැනීමටත් සමත් වෙනවා. හේතු ගොඩනගමින් යමෙක් නිර්මාණය කිරීමට හෝ නඩත්තු කිරීමටත්, හේතු අහෝසි කිරීමෙන් පැවැත්ම අහෝසි කිරීමටත් ඒ තැනැත්තා ද්‍යුම් වෙනවා.

ඒ ප්‍රයුව යම් කිසි කෙනෙකුට දියුණු කරන්නට පුළුවන් නම් මේ කුසලාකුසල කරමියන් හඳුනාගෙන ඒවා විපාක දෙන්නේ කොයි ආකාරයෙන්ද කියලා තේරුම් අරගෙන සංසාර බන්ධනය ලෙහා දීමන්නට පුළුවන්. අංගුලීමාල කුමාරයා දහස් ගණනක් මිනිසුන් මරලා මුණන් ඒ කරම ගක්නිය තමන් වෙන එන්නට නොදී ලෙහා දැමූමේ ප්‍රයු හාවනාව තුළින් මේ හේතුව්ල නාය මැනවීන් ප්‍රත්‍යුෂ්‍ය කළ නිසයි. දිවියදුම්ම වේදතිය වශයෙන් ප්‍රං්ඩ විපාකයක් ඇති කළා. නමුන් රේලු හටයේ කිසිවක් විපාක

දෙන්නට අවකාශ නොලැබුණේ කුමක් නිසාද? කරමය උපාදාන වෙන ආකාරය හැඳුනාගෙන ප්‍රයුවෙන් ලෙසා දැමීම නිසා සියල් කරම අහිඛවා යන්නට ප්‍රාථමික වූණා. අර හාමුදුරුවෙළා නොමේ කඩිලත් අපා ගත පෙන්නට සිද්ධ ප්‍රුණේ විත්ත හාවනාව පක්ෂීයු හාවනාව ප්‍රගුණ නොකරපු නිසා. අංගුලීමාල හාමුදුරුවෙළා විත්ත හාවනාව පක්ෂීයු, හාවනාව ප්‍රහුණු කළ නිසා සියල් කරම අහිඛවා සසර දැකින්ම එනෙර වෙන්නට උත්වහන්සේ සමඟ් වූණා.

ඒ නිසා තරාගතයන් වහන්සේ මේ සූත්‍රයේදී දේශනා කරනවා කරමය කරමය කියලා එය කරපින්නා ගෙන හින දින වෙලා පවතින්නට අවශ්‍ය නැ. මිටි තැනින් වතුර බහිනවා කියලා අදේශ්‍යනා තගන්නට දෙයක් නැ. තමන්ට අවශ්‍ය නම් නැහි සිටින්නට ප්‍රාථමික. අල්පේශාකා නොවී මහේශාකා වෙන්නට ප්‍රාථමික. සියල් කරම අහිඛවා යන්නට ප්‍රාථමික. එසේ මහේශාකා පෙන්නට නම් කාය හාවනා සිල හාවනා විත්ත හාවනා පක්ෂීයු හාවනා තියන මේ සතර ආකාර හාවනාව ප්‍රගුණ කළයුතු වෙනවා.

මේ සතර ආකාර හාවනාවන් ප්‍රගුණ කරන්න එකතුනක වාචිවෙලා සිටීමම අවශ්‍යයි කියලා සිතාගෙන උදායීන නොවී තමන් ඉන්නා පරිසරය තුළ, තම තමන් යේදී සිටින කටයුතු තුළින්ම මේ හාවනාවන් ප්‍රගුණ කරන්න උත්සාහ කළයුතුයි. රුපර රාජ්‍ය පාලනය තුළ, ව්‍යාපාරිකයාට වාතින් කරමය තුළ, ගොවියාට කැපිකරමය තුළ, ගුරුවරයාට ගුරු වැන්තිය තුළ, මෙවදාවරයාට මෙවදා වාතින් තුළ, ශිෂ්‍යයාට අධ්‍යාපනය තුළ, පැවිද්දාට ග්‍රමණ ධර්මය තුළ මේ හාවනා ප්‍රගුණ කරන්න ප්‍රාථමික. ඒ කටර කාර්යයක් කළත්, කය, සිත, සංයමය සහ ප්‍රයුව නිස් තැන නිස් ලෙස හසුරුවා ගැනීම අවශ්‍ය වෙනවා. ඒ කරුණු හතර නිස් ලෙස හසුරුවා ගන්න සමත් නොවුණෙන් ඒ කටර කටයුත්තන් වූණන් අසාර්ථික වෙනවා. යමෙක් තම තමන් ත්වත්වන පරිසරය තුළම, තම තමන් යේදී සිටින ත්‍රියාදාමය තුළම මේ කරුණු හතර ප්‍රහුණු කරනවා නම් ඉන් ඇතිවන මහේශාකා බව නිසා තම සෙසුනුය තුළ ඉහළම තත්ත්වයට පැමිතිමට මහුව හෝ ඇයට ගැනී වෙනවා.

කවර සෙසෙනුයක් තුළ තොරු මුවුන් පුහුණු කරන්නේ කාය හාවනාව, සිල හාවනාව, වින්ත හාවනාව හා පුය හාවනාව නිසා සියලු කෙළෙස් බින්ධින ලෙහා දමා, සියලු කුගලාකුගල කරම අහිබවා නිර්වාණ ධර්මය ප්‍රත්‍යාස්‍ය කරන්න එයම් පහසු මග වෙනවා.

මුදුරජාණන් වහන්සේ ගොවිකරමය තුළින්, රුපට රාජ්‍ය පාලනය තුළින්, රන්කරුව රන්කම් තුළින්, තවත් විවිධ ශේෂීන්ට ඒ ඒ ශේෂීපය තුළින්ම දහම මතුකාට පෙන්වා දෙනවිට ඔවුන් එම ධර්මය ප්‍රත්‍යාස්‍ය කළේ, මතැම සෙසෙනුයක් තුළින් ධමිය ප්‍රත්‍යාස්‍ය කිරීමේ හැකියාව තියන නිසයි. එසේ නිවන් අවබෝධ කළාට පස්සේ මුවුන් කවර මගතින් ධර්මාවන්බෝධය කළාද යන්න වැදගත් තැහැ. මහේගාක්ෂබව තුළින් සියලු කෙළෙස් ධර්ම හා සියලු කුගලාකුගල කරම අහිබවා සිටින සියලු දෙවි මිනිසුන්ගෙන් පිදුම් ලබනවා.

ඉල් පොහොය ඇමිට වැදගත් වන්නේ මෙහෙමයි

ප්‍රධාන වශයෙන් වෙතක් පොහොය් දින, ගොඩාන් පොහොය් දින හා ඇසළ පොහොය් දින ඔබාද්ද ජනතාවගේ බොද්ද ප්‍රශ්නයේ ආතිතරවන ඉතා වැදගත් දින කිහිපයක් ලෙස සැලුණේ. නමුත් එවැනිම පැදුගත් කම්ක් දරන තවත් දිනකි ඉල් මස පුරුෂයෙන් පොහොය් දිනය. 2011 වසරේ ඉල් පොහොය නොවැමැඹර මස 10 වන දිනට යෙදී ඇත. කරුණු කිහිපයක් ආතිත් මෙම පොහොයාය දින අපට ද විශේෂ වැදගත්කමක් උපුලයි. පොයුලට ගත් කළ ඔබාද්ද ඉතිහාසයෙහි දැක්වන පරිදි මුද සමයට අදාළ සිදුවීම් රාඩියක ඉල් පොහොය දිනයට සම්බන්ධවී කිඳීම විශිෂ්ට කාරණයක් ලෙස සැලකිය හැකිය. එම සිදුවීම් මෙයේ පෙන්වා දිය යුතු.

1. ප්‍රථම ධර්ම දුන මෙහෙවර
2. ජටිල දුමනය
3. මෙහි බෝධිපත්ත්වයන් වහන්සේ විවරණ ලැබීම
4. අගසට සැරියුත් තතරණුවට පිරිනිවන් පැම
5. කඩින විවරය පුෂ්‍ර කළ හැකි අවසන් දිනය විම ආදියයි.

මෙවත් පුන් පොහොය් දිනයක් අපට විශේෂයෙන් වැදගත් වන්නේ ඇයි දිය සළකා බලපු.

අනි පූජ්‍ය මහාචාර්ය රේරුකාණ් වන්ද්‍යවීමල මිහානායන ස්ථිරවාදයන් වහන්සේගේ සිල් සුවදින් තැහැවුණු නොරණ පොකු ඇතිව ශ්‍රී එනයාලංකාරාම විහාරස්ථා පූජ්‍ය භූමිය සෑම පුන් පොහොය් දිනකම නත් දෙසින් පැමිණෙන සැදැහැවතුන්ගෙන් පිරි ඉතිරි යාම සුලඟ දූෂ්‍යතාකි. එදිනට සිල් සමාදන්ව ගුණ දහම පුරුණ පිරිස දහස ඉක්මවීමි. මුද අයිරිය සිහිපත් කරුණ සුදු පැහැළයන් දිච්ඡෙන පෙළතා රාජ්‍යන් වහන්තැන්, එය ගෙදපස බෝධි රාජ්‍යන් වහන්තැන්, මුද්ද පුතිමා වහන්සේ තැන්පත් කළ මුද්ද මින්දිරයන් විහාරස්ථානයට ඇතුළු වන සැනින් දරුණය විමම සැදැහැවතුන්ගේ සින්සනන් පුද්ධාවෙන් ප්‍රහැරිමලත්ව දිනයේ කටයුතු අඥ්‍යම සිට ආරම්භ කිරීමට පිටුවහලක් වි ආතිතව නොකියාම බැරිය. පොහොය් දිනය පුරාම වැඩි සටහන් ගණනාවන් ක්‍රමානුකූලව සකස් කර ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් සැදැහැවතුන්ගේ දහම් ඇස විවර කර ගැනීමට නිවන් මග හෙළි පෙහෙලි කර ගැනීමට මෙම පූජ්‍ය භූමිය

මතා තොතැන්හක් බව ඒ දෙස වීමයිල්ලෙන් බලන්නෙකුට පසත් චේ. සැම අවස්ථාවකදීම උතුම බුද්ධ ගෞරවයෙන් හා ඉතා සංයමියකින් යුතුව කටයුතු කර මෙයේ උසස් න්‍යාචු කරවීමේ ගෞරවය විහාරවාසී නායක ස්වාමීපාද්‍යන් වහන්මස් ඇතුළු සියලුම විශ්වාස්‍යන් වහන්මස්ලාට හිමිවේ.

වසරේ පොශන් දින දෙළඹම් නොක්වා මෙයේ කුසල් දහම් වල යෙදෙන පිරිස බොහෝ චේ. සිල් සමාදන්ව සිටියදීම්. සිල් සමාදන් වන අනෙක් පින්වතුන්ට දන්පැන් පිළිගැන්වීමට සිතුන්නෙක් අවම වශයෙන් වසරකට වර්ත් හෝ දන්පැන් ප්‍රජා කර කුසල් දහම් වර්ධනය කර ගැනීමට උත්සාහ දරනි. මෙයේ කුසලයේ අයය මතාව වහා ගත් තවත් පිරිසන් වසරේ දින එමකාළනක් සිලුයෙහි පිළිවුවා ඉල්මිස පොශනාය දින සිල්වතුන්ට දන්පැන් පිළිගැන්වීමට ඉඩ ප්‍රස්ථාව සකසා ගැනීම ප්‍රයු ගෙවා ප්‍රියාවන් ලෙස දක්වීය හැක. එදින එම විහාරස්ථානයේ කධීන මහා පූජ්‍යත්ස්සවය පැවැත්වීම මෙහි විශේෂත්වයයි. කධීන මහා පින්කම් කිරීමට ආනිස්ස දෙස බලන විට මෙම ගුණුම්දීනයේම මෙවත් පින්කම් කිරීමට ලැබේමම මේ පිරිසේ පෙර පින් මතුවේ තවත් පින් දහම් සිදුකර ගැනීමට අවස්ථාව සැකසී ඇති යයි හැඳේ.

එදින දහවල සුපුරාදු පරිදි භාග්‍යවන් බුදුරජාණන් වහන්සේට දානයේ අග්‍ර වූ කොටස ප්‍රජා කර දෙවතුව මහා සංස රැක්කයට ද කොටසන් ප්‍රජා කිරීම සිදු කරනු ලැබේ. ඉන් අනතුරුව සිල් සමාදන් වන සැදුහැවතුන්ට දානය පිරිනැමීම සිදු කෙරේ.

මෙම කටයුත්මන්දී ප්‍රධාන වශයෙන් දායකත්වය ගෙන කටයුතු කරන පිරිසන් සිටින අතර ගැනී අයුරින් හා නන් අයුරින් දායක වන පිරිසන් ද සිටින බව සඳහන් කළ යුතුමය. මෙයේ සංවිධාන්ත්මකව සකස් කර ප්‍රජා කරන දානමය පින්කම්ට සමාන්තරව විවිධ වූ පින්කම් වල නිරන එම 2005 වසරේ සිට කධීන මහා පිංකම් වලට නොක්වා සහභාගී වෙමින් පැමිණි මෙවන් සන්වන පියවර 2011 වසරේ ඉල් පොශනායට යේදී ඇති බව සඳහන් කරන්නේ ඉතා සතුවිනි. දානමය පින්කම්ට වියදු කිරීමෙන් අනතුරුව රුපියල් පහලෙන් දහසන සිට විවිධ සැකසා පරාය තුළ සාමාන්‍යයෙන් ඉතිරි වන මූදල යොදා කළ පින්දහම නැවත නැවත සිහිකර සතුවූ විම වස් පසුණිය සය වසර තුළ ඇමතරව සිදු කළ ප්‍රණාශන්‍යාවන් මෙයේ සතිවුහන් කෙරේ.

1. විහාරස්ථානයේ දාන ගාලාව පිටුපස නිතිනිය කපරාරු කර දීමට මුදල පිරිනැමීම

2. 'දානය පාරමිතාවක් විමර්ශ නම්' ධරුම ගුන්රය උපාසක උපාසිකාවන් අතර ධරුම දානයක් ලෙස බෙදා දීම
3. විභාගස්ථානයේ විශේෂ පින්කම පවත්වන අවස්ථාවලදී සැරසීමට යොදා ගන්නා කොට්ඨාස අභ්‍යරා තැබීම සඳහා වාණි අල්මාරියක් පූජා කිරීම
4. විභාල පිරිසහට ධරුම ගුවණය කිරීමට පහසු වන පරිදි බොල් සකස් කිරීමට ආධාර කිරීම
5. විවර මැසිම සඳහා සිංගරු මහන මැසිමන් පූජා කිරීම
6. දෑන් පිළියෙළ කිරීමට අවශ්‍ය විභාල ඇළම්පිනියම හාරන මිලදී ගැනීමට ආධාර කිරීම
7. විදුලි හිරමණයක් පූජා කිරීම
8. පද්ධතිමල සෙනාපුළුන් ඉදි කරන ලද විභාර මන්දිරයට ආධාර කිරීම
9. ස්වාමීය මිය යැමෙන් අනුතුරුව නිවසක් නොමැතිව සිටී දරු පවුලනට ආධාර කිරීම

2011 ඉල්මය 10 වැනි දින එනම් ඉල් පුර පසලෙළාස්වක පොහො දින මෙම පින්කම මාලාවේ සත්වන වසර ගොරවියෙන් සැමිරීම සඳහා තවත් ධරුම දානමය පින්කමන් සිදු කිරීමටද අදහස් කරමු. ගාස්තුපති පූජ්‍යජාද තුළුල්පන් සුදුස්සී ස්වාමීන් වහන්සේගේ ධරුම දේශනයක් ඇසුරින් සත්වය කරන ලද 'කර්මය ඇහිබා යන මිහිගාක්ෂලව' ධරුම ගුන්රය මෙදිනට සියලුම උපාසක උපාසිකාවන් අතරේ නොමිලේ බෙදා හැමේ.

මෙම සත්ව වසර මූල්‍යාලිම කරන ලද ඉහත සඳහන් ආකාරයේ විවිධ කුසල කර්මයන් නැවත නැවත සිහිපත් කර කුසල ගැනීමිය වචා වර්ධනය කර යනිමින් පහත් සිතින් යුතුව කව තවත් ගුණ ධරුම වල ගෙයෙදුමින් ඔම ආහි හායාකා සංසාරයෙන් එගෙනරව නිවන ප්‍රසන් කර ගැනීමට සහභාගී වූ සැමර ඔම සියලු කුසල් හේතු නිශ්චය වෙවා!

පැමු අදානාටම තතුවන් සරණය!

මෙයට

ඉල්මය පුර පසලෙළාස්වක පොහො දින පැදුඟාවතුන්ට දහවල් දානය පිළිගන්වන පින්වත් පිරිස

ප්‍රත්‍යානුමේදතාව

වෙදගම, පස්සාලේ පංදිංචිව සිට මිට වසර 19 කට පෙර අභාවප්‍රාථ්‍යා වන්නට යෙදුන දායාබර පියාණන් වූ විග්‍රාම ලක් විදුහල්පති වී. ජේ. පතිරන්න මැතිතුමාටන්, රොමුණුගල, කඩිවත පංදිංචිව සිට මිට වසර 11 කට පෙර අභාවප්‍රාථ්‍යා වන්නට යෙදුන දායාබර මැතියන් වූ දේශන කරලයින් ලියනාආරවිචි මැතිණියටන් අමා මහ නිවන් සුව ප්‍රාප්තිනා කිරීම

හා

සුල්බන්ව මෙමෙන දායාබර පියාණන් වූ බ්. එ. පෙරේරා මැතිතුමාටන්, දායාබර මැතියන් වූ එල්. එම්. සි. ශ්‍රීයාවති පතිරන්න මැතියන්ටන් තියුක් තිරෝගි සුව හා දිර්සාප්‍රාජ ප්‍රාප්තිනා කිරීම

යන අරමුණු පෙරදුරි කරගෙන දු දරු පිරිස විසින් මෙම ධරම ග්‍රන්ථය ධරම දානයක් ලෙස මුද්‍රණය කර බෙදා දෙන ලදී.

එබ සැමව තෙරුවන් සරණය !

පෙළමන් බාලපූරිය මැතිතුමා
සිහා පතිරන්න මැතිණිය
රොමුණුගල,
කඩිවත.

**ඩික්නොටිර තලාත සහාවේ
චුංස්නේරු කාර්යාලයෙහි
පිදෙන ධරම දානයකි.**

2011 ඉල' මය 03 දිනදී ය.